

LETO XXX / ŠTEVILKA 5, MAJ 1998 / POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 2380 SLOVENJ GRADEC / CENA 230 TOLARJEV

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC**

HUBERT DOLINŠEK, dipl. inž. gozdarstva

DELNIŠKA DRUŽBA

Delniška družba je gospodarska družba, je pravna oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost in ima osnovni kapital razdeljen na delnice.

Svojim upnikom odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem.

Delničarji za obveznosti družbe upnikom ne odgovarjajo.

Ustanovitelji so fizične oz. pravne osebe, ki sprejmejo statut.

Osnovni kapital in delnice se glasijo na zneske izražene v domači valuti.

Najnižji znesek osnovnega kapitala je 3 mio SIT.

Najnižji nominalni znesek delnice je 1.000 SIT.

Delnice so vrednostni papirji.

Delnice se glasijo na prinosnika ali na ime.

Navadne delnice dajejo imetnikom:

- pravico do udeležbe pri upravljanju družbe,
- pravico do dela dobička - dividende,
- pravico do ustreznega preostalega dela premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe.

Vsaka delnica zagotavlja glasovalno pravico.

Delnica mora vsebovati naslednje sestavine:

- oznako, da je delnica in razred delnice,
- firmo in sedež izdajatelja delnice,
- firmo oz. ime kupca delnice,
- skupno vrednost celotne izdaje delnice,
- nominalno vrednost delnice,
- roke za izplačilo dividende,
- kraj in datum izdaje, serijsko številko in faksimile podpisov pooblaščenih oseb izdajatelja delnic.

Delnica je sestavljena iz treh delov. Prvi del je plašč na katerem so navedeni prej naštetih podatki. Drugi del je kuponska pola s kuponi za izplačilo dividend. Tretji del je talon s katerim imetnik uveljavlja pravico do nove kuponske pole za izplačilo dividend.

O izdanih delnicah se lahko izda potrdilo, da ima delničar v njem navedeno število delnic.

Potrdilo se lahko uporablja samo za uveljavitev pravice do udeležbe in glasovanja na skupščini delničarjev.

Sklep o izdaji novih delnic sprejme

skupščina oz. ustanovitelji.

Statut družbe mora biti izdelan v obliki notarskega zapisa in mora določati:

- ime firme in sedež ustanovitelja,
- firmo in sedež družbe,
- dejavnost družbe,
- znesek osnovnega kapitala,
- nominalno vrednost delnic, število delnic, število članov uprave in nadzornega sveta, obliko in način objav pomembnih zadev,
- čas trajanja družbe,
- način prenehanja,
- druge določbe pomembne za družbo.

Druga vprašanja pomembna za družbo se lahko uredijo tudi v drugih aktih družbe.

V glasilu, ki ga določi statut se objavljajo podatki in sporočila za katere uprava meni, da so pomembni za družbo.

Posebne ugodnosti posameznim delničarjem se lahko določijo le v statutu.

Do prve skupščine družbo vodi začasna uprava, ki jo izvoli začasni nadzorni svet.

Na prvi redni skupščini, kjer mora biti zastopana večina vseh delnic se izvoli stalni nadzorni svet, ta pa imenuje stalno upravo oz. direktorja za dobo petih let.

Delničarji imajo v družbi enak položaj.

Pri sestavi letnega poročila lahko uprava odvede največ polovico dobička v rezerve.

Delničarji imajo pravico do deleža dobička, razen, če po sklepu skupščine ostane dobiček nerazdeljen.

Deleži delničarjev pri dobičku se določijo sorazmerno z nominalnimi zneski delnic.

V skladu s statutom lahko uprava izplača vmesno dividendo glede na predvideni dobiček. Ta ne sme preseči polovice predvidenega dobička. Plačilo vmesnih dividend mora odobriti nadzorni svet.

Imenske delnice se vpišejo v delniško knjigo. Vsakemu delničarju je treba na njegovo zahtevo omogočiti vpogled v delniško knjigo.

Če se imenska delnica prenese na drugega, je treba prenos prijaviti družbi, ki ga zaznamuje v delniški knjigi. To velja tudi začasnice.

Če se delnica izgubi ali uniči se listina razveljavi po predpisih o amortizaciji vrednostnih papirjev.

Če je delnica ali začasnica poškodovana in ni več primerna za promet, bistvena vsebina pa še razpoznavna, lahko imetnik zahteva, da mu družba na njegove stroške izda novo, on pa ji izroči staro.

Organi delniške družbe so:

- uprava
- nadzorni svet
- skupščina

Vodstvo družbe: delniško družbo vodi uprava v dobro družbe samostojno in na lastno odgovornost.

Uprava ima lahko enega ali več članov.

Uprava zastopa in predstavlja družbo. Pristojnosti in odgovornosti uprave do skupščine so:

- na zahtevo skupščine pripravlja ukrepe iz pristojnosti skupščine,
- pripravlja pogodbe in druge akte, za katere je potrebno soglasje skupščine,
- izvršuje sklepe, ki jih pripravlja skupščina.

Člane uprave imenuje nadzorni svet za največ pet let z možnostjo neomejenega ponovnega imenovanja.

Logarska dolina je zaživela tudi med tednom, čeprav se turistična sezona še ni pričela.

V eni izmed naših najlepših alpskih dolin smo se zbrali gozdarji iz vseh koncev Slovenije. 26. in 27. marca letos smo v zavetju gorskih gozdov razglabljali, poslušali številna predavanja in izmenjavali medsebojna mnenja o gorskem gozdu. "Gorski gozd" je bila tema letošnjih gozdarskih študijskih dni.

Organizatorji 19. študijskih dni so bili profesorji Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire iz Biotehniške fakultete v Ljubljani. Sokreatorji zelenih poučnih dni so bili tudi gozdarji Zavoda za gozdove Slovenije, Gozdarskega inštituta, posameznih gozdnih gospodarstev in drugi, ki živijo in delajo v občutljivem in divjem gozdnem prostoru.

Predavanja domačih strokovnjakov so popestrili tudi gozdarski strokovnjaki iz Švice, Avstrije in Češke.

Gorski gozdovi so imeli že od nekdaj pomembno vlogo pri oblikovanju srednjeevropske krajine. Pretežno se evropski gorski gozdovi razprostirajo v Alpah, Alpe pa so močno uničene vse od Grenobla do Dunaja.

Skozi stoletja so ta občutljivi življenjski prostor uničevali: živalski gobec (paše), industrijsko ropanje (železarstvo, steklarstvo) in v novem obdobju turistična industrija.

Tudi naš gorski gozd je doživel rušilno preobrazbo in preoblikovanje v posebne (iznakažene) tipe kulturnega prostora. S prepovedjo golosečenja v letu 1949 so se za naše gozdove pričeli boljši časi.

Danes je kar 53% Slovenije porasle z gozdom, 28% je gorskega gozda, ki je pester kulturni prostor. Skozi več stoletij ga je oblikoval človek. V gorskem gozdu (krajini) prevladujejo težki življenjski pogoji. V tem okolju živi danes le 4% prebivalcev Slovenije. Gorski svet je svet skromnih življenjskih pogojev, je pa zato pester svet najrazličnejših ekosistemov.

Gorski gozd je eden od teh ekosistemov in predstavlja skupaj z "razvajenim" nižinskim gozdom celoto v naši krajini. Slovenija je med evropskimi državami na 3. mestu glede gozdnatosti (poraslost z gozdom). In prav gorskemu gozdu se moramo zahvaliti, da nas zunaj vse bolj cenijo kot doma. Sonaravno gospodarjenje v gozdu daje državi ne samo ekonomske, ampak tudi druge neprecenljive vrednote. Gorski gozd je bil skozi stoletja pretira-

no izkoriščen in uničevan, njegovi povratni boleči udarci pa so nepredvidljivi in občutni še danes (nastanek hudourniških območij, katastrofalne poplave, divjanje vetra i.t.d.). Pojavila se je tudi bojazen po trajnem pomanjkanju lesa. Zato so v Švici že v 14. stoletju razmišljali, da je potrebno posamezne predele gorskega gozda zavarovati in izločiti varovalne gozdove. Švicarska skrb za gozd je obrodila sadove tudi na Dunaju. Pred 150

leti so gozdarski strokovnjaki objavili koncept nege varovalnih gozdov, ki je bil podlaga za sonaravno gospodarjenje z gozdovi tudi pri nas.

In kakšen je danes naš gorski gozd? Gorski gozd je gozd presenečen. V njem niso uporabni nobeni kratkoročni poljedelski recepti ali gospodarjenje po šablonah. Potrebno je detajlno spoznavanje tega divjega in marsikje še zaprtega prostora. Je laboratorij, v katerem spoznavamo večnamensko vlogo gozda in ugotavljamo, da je stabilni ekosistem. Stabilnost dajejo gorskemu gozdu smreke, buke in macesna; visoke lesne zaloge na hektar in pametno poseganje v ta občutljivi prostor. Divja načrtna ukrepanja v zaprtem gozdnem prostoru lahko pustijo za gozd dolgoročne posledice. Racionalno, pa tudi varno delo je možno samo z odprtostjo terenu primernimi prometnicami.

Gorska krajina se danes močno zarašča, zgornja gozdna meja se z nadmorsko višino dviga in je pravi varovalni pas gorskega gozda. Zato je potrebno intenzivnejše vključevanje gozdarske stroke pri načrtovanju razvoja gorskega sveta.

Medsebojna povezava med rastlinskimi in živalskimi svetom je porušena, če izpade iz verige sožitja eden ali več členov. Zato je pokazatelj za stabilnost v gorskem gozdu tudi prisotnost posameznih živalskih vrst, pa naj bodo to gozdne mravlje, razni ptiči, gams, ris ali rjavi medved. Vse te živali srečamo v našem gorskem gozdu. Tiste, ki so ogrožene, pa lahko najdemo svoj mir v številnih gozdnih rezervatih ali varovalnih gozdovih.

Da je naš gozdni prostor zelo pomemben pri ohranjanju že močno načetega gozda v Evropi, potrjuje tudi sodelovanje v mednarodni politiki in podpis številnih dokumentov za varovanje narave. Slovenija je od leta 1995 tudi podpisnica Alpske konvencije, ki nalaga podpisnicam, da zagotavlja preudarno in trajno rabo virov ter oblikuje

Gorski gozd varuje dolino

Foto.: Gorazd Mlinšek

Topla (Kordež) s Peco.

Foto.: Gorazd Mlinšek

nadaljevanje na strani 4

enotno politiko ohranitve in varstva Alp. Med pomembnejšimi usmeritvami pri različnih ukrepih tega dokumenta spada leta 1996 podpisani za gozdove najpomembnejši dokument "Protokol o gorskem gozdu", katerega cilj je ohranjanje in po potrebi razširitev ter izboljševanje stabilnosti gorskega gozda kot življenske skupnosti. Povdarjeno je sonaravno gospodarjenje z gozdom. Ta protokol velja tudi za gozdove v zgornji Mežiški dolini.

Povzpel se bom na 2126 m visok vrh pred 150 in več leti ogolele Pece, se ozrl po še pred 70 leti posekano Uršljo goro, in na razcefrana pobočja Čofatije in Olševe in si dokončno uredil vtise iz 19. študijskih dni ob pogledih na danes zeleni plašč gorskega gozda.

Kakšna je bila nekoč podoba razparanih in ogolelih pobočij v koroških in zgornjesavinskih planinah, so se obiskovalci lahko prepričali ob ogledu razstave "Resnica o gorskem gozdu ujeta v fotografijah skozi zgodovino".

Poučna pa je bila tudi razstava "Redke in ogrožene živalske vrste na Naravskem območju". Razstavi smo pripravili gozdarji javne gozdarske službe iz slovenjegaraškega in nazarskega gozdnogospodarskega območja ob sponzorstvu GG Nazarje in GG Slovenj Gradec.

Še so potrebna najrazličnejša strokovna srečanja v danes za gozdarstvo razburkanem času - tako gozdarjem, lastnikom gozdov in vsem ostalim, ki pripomorejo k ohranitvi naših gozdov!

NOVI DIPLOMANT - PETER CESAR

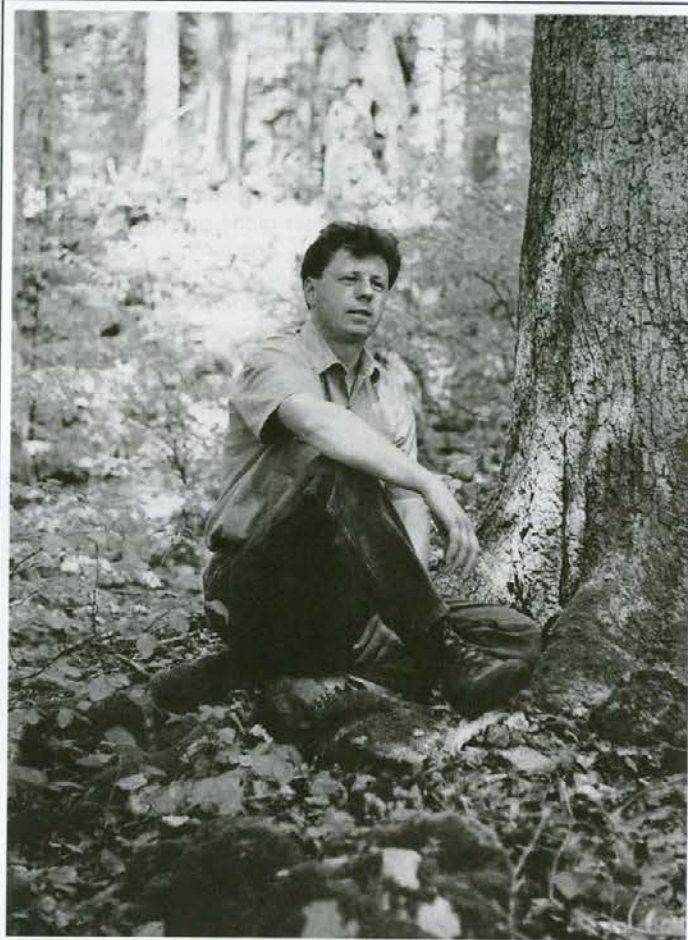
STONE LEVC, dipl. ing. gozd. Zavod za gozdove Slovenije, območna enota Slovenj Gradec

V mesecu marcu 1998 je na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, na višješolskem študiju, uspešno zagovarjal diplomsko nalogo naš sodelavec Peter CESAR, revirni gozdar v revirju Sele.

Kitajci pravijo, da mora moški v svojem življenju narediti sina, posaditi drevo in napisati knjigo. In ker naš Peter še ni videl Kitajske, mu je žena podarila kar tri nadebudne sinove, posadil je veliko dreves in napisal knjigo, sicer tanjšo, pa vendarle.

V desetletnem obdobju gozdarjenja v revirju Sele, ki obsega katastrske občine Sele, Vrhe, Stari trg, je Peter dobil spoznal križe in težave malih gozdnih posestnikov.

V svoji diplomski nalogi z naslovom Uresničevanje pravic in obveznosti lastnikov gozdov na območju revirja Sele (KE Slovenj Gradec) najprej analizira razlike v pravicah in dolžnostih do gozda v obeh družbenih sistemih. Ugotavlja, da se je pravni položaj lastnika gozda bistveno spremenil, saj je lastniku zupano gospodarjenje z gozdom, strokovne službe mu le pomagajo in svetujejo. Vendar, ne le obseg pravic, tudi obseg dolžnosti se je bistveno povečal, na kar nekateri vse preradi pozabijo. Nadrobno je analiziral revir po statusu lastnikov, po površini posesti in ugotavlja, da je površina gozda v povprečju premajhna za preživetje družine, zato si pogosto vsaj en član gospodinjstva

išče dodatno zaposlitev.

V zaključku, kot največjo problematiko v revirju, navaja velike potrebe po sečnji ekonomsko zanimivejšega drevja ter znižanje gojitvenih vlaganj, ki pa se iz leta v leto spet povečujejo.

Delo v gozdu, odnosi z ljudmi

postajajo vedno zahtevnejši, zato bo v bodoče revirni gozdar po določitvi zakona lahko le inženir gozdarstva. To je Petru Cesarju kot prvemu v KE Slovenj Gradec tudi uspelo.

Č E S T I T A M O !

SEJA SINDIKATA GOZDNEGA GOSPODARSTVA V MAJU

IDA ROBNIK

Na majski seji je sindikat Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec razpravljal o regresu, letovanju in 2. srečanju zaposlenih v Gozdnem gospodarstvu.

Sindikalisti so se z vodstvom podjetja dogovorili, da bo regres za leto 1998 izplačan v dveh delih. Prvi del bodo delavci prejeli po majski plači v mesecu juniju, drugi del pa v mesecu septembru.

Delavci Gozdnega gospodarstva bodo letos lahko letovali v Čatežu,

kjer imamo eno prikolico. Razpis za letovanje je že na poslovnih enotah. V sezoni med 1. junijem in do konca septembra bo lahko letovalo 18 družin. Letovali pa boste lahko še v mesecu oktobru, vendar si boste morali sami priskrbiti vstopnice za bazen.

Sindikat je poskrbel tudi za lepši zunanji videz bivalne prikolice in za zamenjavo dotrajane opreme (hladilnik, štedilnik).

Tudi letos bomo sklenili pogodbo s hotelom Bernardin v Portorožu za

določeno število nočitev oz. polpenzijskih storitev po ugodni ceni za delavce Gozdnega gospodarstva.

Tisti, ki pa imajo raje planinsko vzdušje pa bodo lahko preživeli svoj dopust v domu v Komisiji.

Ponovno je bilo postavljeno vprašanje o usodi počitniškega doma v Filip Jakovu. O tem vprašanju že potekajo pogovori z občino Zadar o možnosti prodaje doma najboljšemu ponudniku. Kupnino bi

potem porabili za adaptacijo doma v Portorožu, kjer bi uredili 6 apartmajev.

Sindikat je sprejel tudi sklep, da bo 2. srečanje delavcev zaposlenih v Gozdnem gospodarstvu Slovenj Gradec na gozdarski dan v okviru turističnega tedna v Črni.

Sindikat je izbral tudi novo blagajničarko Jožico Grobelnik, ki bo nadomeščala Natašo Založnik v času porodniškega dopusta.

DREVESNI POSEBNEŽI

KLEMENČEV MACESEN

GORAZD MLINŠEK, dipl. ing. gozd. ● Zavod za gozdarstvo Slovenije, območna enota Slovenj Gradec

Klemenčev macesn pozna le malokdo. Če ga gledaš od daleč se ti zdi, da je to spodaj "fajfasto" drevo ob robu velikega plazišča malo močnejši vihamik. Da ni tako, se boš prepričal, če se boš podal na planinsko potepanje v logarsko dolino. Od hotela Plesnik se moraš v planinskih čevljih podati skozi gozdni rezervat na Klemenčevo jamo. Planinska pot te bo skozi nekajmeterski tunel pripeljala do planinske kočice. Za pot do prijetnega počivališča na planoti boš potreboval do uro in pol. Zarži še deset minut na nogah in se po označeni poti podaj do Klemenčevega macesna.

Ko boš stopil pod njegovo krošnjo, si snami klobuk in se mu prikloni. Stal boš pod najdebelejšim macesnom v Sloveniji. Z debelimi in močnimi koreninami se oprijema skalnatih tal in kljubuje divjim planinskim vetrovom. Dolga leta je razbijal snežne plazove.

Danes ga razbremenjujejo snežnih sunkov mlado drevice bukev, smrek in zelenih jelš, ki so zrastle pod varstvom njegove široke krošnje. Sam ga ne moreš objeti, saj je obseg macesnovega debla 464 cm, debel pa je v prsni višini kar 143 cm.

Vzemi si še nekaj časa za občudovanje tega zanimivega drevesnega orjaka, ki z bližnjimi macesnovimi brati zaključuje zgornjo gozdno mejo.

Ob mislih, da si se srečal z zanimivim naravnim spomenikom, ti bo ob povratku v dolino kozarec željene pijače v bližnji planinski postojanki še bolj prij-

Foto: Gorazd Mlinšek

etno stekel po suhem grlu. Oddahni se in razmisli, ali morda tudi v bližini tvojega domačega kraja raste kakšno zanimivo drevo ali gm. Sporoči nam, kje raste! Se najbolj pa bomo veseli v uredništvu Vihamnika tvojega pisnega prispevka in njegove fotografije!

NAŠI KAMIONI

Foto: Boštjan HRIBERNIK, dipl.inž.gozd.

Novi, moderni kamioni, ki so jih kupili na Gozdnem gospodarstvu, imajo tudi drugačne komande, zato so imeli šoferji na začetku malo težav pri nakladanju in razkladanju hlodov, kot je vidno na posnetku.

SOCIALNO EKONOMSKE ZNAČILNOSTI ZASEBNIH LASTNIKOV GOZDOV NA OBMOČJU ZASELKA ZAVRŠE

PRIMOŽ AREH, ing. gozd.

1 UVOD

Značilnost zasebnih gozdov v Sloveniji je močna razdrobljenost in razparceliranost. Prav to pa vpliva na različen socialno ekonomski položaj gozdnih posestnikov. Po korenitih družbenih spremembah leta 1991 so te razlike še bolj opazne. Gozdna posest se je večala tudi med nekmečkemu prebivalstvu, zaradi tega se je spreminjala tudi stopnja navezanosti na dohodek iz gozda. Večja gozdna posestva so glavni vir dohodka, manjša pa so le dopolnilni vir. Sama oblika gozdne posesti je mnogokrat neustrezna za intenzivno gospodarjenje. Za optimalno gospodarjenje je celek (značilnost koroške krajine) najprimernejša oblika posesti, najtežje pa je gospodarjenje na dolgih in ozkih progah. Večino dela v gozdu opravijo gozdni posestniki sami ali s pomočjo družinskih članov. Nekaj je medsosedske pomoči, vendar je bolj redka.

Lastniki gozdov v Završah se med seboj razlikujejo po površini gozdov, ki jo imajo v lasti, deležu gozdov v skupni površini kmetije, stanju gozdov in obsegu gozdne proizvodnje ter v pripravljenosti, usposobljenosti in opremljenosti za gospodarjenje z gozdovi. Vse to vpliva na socialno ekonomske značilnosti zasebnih lastnikov gozdov.

Pri raziskovalnem delu nas je zanimala ekonomska eksistenca zasebnih lastnikov gozdov v zaselku Završe, ki so poleg gozdne proizvodnje odvisni še od kmetijske dejavnosti, zaposlitve, kmečkega turizma in raznih dopolnilnih dejavnosti.

2. OBRAVNAVANO OBMOČJE

Zaselek Završe se razprostira na meji med Pohorjem in severovzhodnim delom predgorja Kamniško Savinjskih Alp. Gričevnato hribovit svet leži med Mislinjsko dolino in dolino Pake. Zaselek leži v štirih katastrskih občinah, od katerih sta dve zajeti v celoti (Završe in šentvid nad Valdekom), dve pa le delno (šentilj pod Turjakom in Zgornji Dolič). Do delitve katastrskih občin je prišlo že v preteklosti zaradi njenega raztezanja preko rek Mislinje in Pake, ki tvorita naravno mejo obravnavanega območja.

Razdelitev površin v zaselku Završe

KATEGORIJE ZEMLJIŠČ	POVRŠINA
Njive, travniki, pašniki, stavbna zemljišča	708,09 ha
Gozdovi	1159,90 ha
Celotna površina območja obravnave	1867,99 ha

Vir: Gozdno gospodarski načrt GE Kozjak 1996 - 2005

3. POSESTNA STRUKTURA

Danes je v Završah 1159,90 ha gozdov, ki so v lasti zasebnih lastnikov gozdov. Celotna gozdna površina je razdeljena med 118 lastnikov (všteta so tudi posamezna posestva, ki imajo več lastnikov - dedičev). Povprečna gozdna posest znaša tako 9,82 ha. Skupna površina vseh gozdnih, kmetijskih in stavbnih zemljišč znaša 1867,99 ha, povprečno na kmetijo pa 15,83 ha. Tako znaša povprečni delež gozdov na kmetiji 62 %. Iz opisa je razvidno, da prihaja do večjega odstopanja od slovenskega povprečja. Površine gozdov in posestev so večje in v enem kosu (celek), kar je značilnost naše koroške krajine.

Največji delež površin imajo lastniki, ki spadajo v četrto velikostno kategorijo (nad 15 ha) in sicer 506,61 ha gozdov, kar znaša 43,7 % od skupne površine gozdov v obravnavanem območju. Takšnih lastnikov je 22, kar znaša 18,6 %. Razlog za tako velike strnjene gozdne površine je oblika gozdne posesti. Najmanjši delež

gozdov imajo lastniki v prvi velikostni kategoriji (do 1 ha), in sicer 12,54 ha, kar znaša 1,1 % od skupne površine gozdov v obravnavanem območju. Takšnih lastnikov je 19, kar znaša 1,6 %. Razlog za tako majhno gozdno posest tiči v načinu izplačila dediščin. Tisti gospodarji, ki v preteklosti zaradi finančnih stisk niso mogli izplačati ostalih upravičenih dedičev, so nanje prepisali kos travnika ali gozda.

4. ŠTEVILO DRUŽINSKIH ČLANOV

Na 50 anketiranih kmečkih gospodinjstvih je 220 ljudi. Od tega 98 (44,5 %) moških in 122 (55,5 %) žensk. Otrok do 15 let je 58 (26,4 %), od tega 18 (8,2 %) moškega in 40 (18,2 %) ženskega spola. Družinskih članov, starih od 16 do 65 let, je največ, in sicer 139 (63,2 %), 64 (29,1 %) moških in 75 (34,1 %) žensk. Družinskih članov, starih nad 65 let je najmanj, skupaj le 23 (10,5 %), 16 (7,3 %) moških in 7 (3,2 %) žensk.

Starostna sestava družinskih članov v %

STAROSTNA SKUPINA	SKUPAJ	MOŠKI	ŽENSK
Do 15 let	26,4	8,2	18,2
16 do 65 let	63,2	29,1	34,1
Nad 65 let	10,5	7,3	3,2
Skupaj	100	44,5	55,5

5. ZAPOSILETVE DRUŽINSKIH ČLANOV

Na 50-ih anketiranih kmetijah je 67 % gospodarjev zaposlenih samo na kmetiji, od tega jih 63 % uvrščamo v kategorijo čistih kmetij, 33 % pa jih poleg zaposlitve na kmetiji išče dodatni zaslužek še v službi. Dodatno je zaposlenih največ gospodarjev s posestev, ki spadajo v kategorijo najmanjše gozdne posesti (velikost gozdne posesti od 1 do 9,99 ha). Gospodinjje so večinoma doma, zaposlenih je 18 %, le 5 % je takšnih, ki jim je edina delovna obremenitev zaposlitev, ostale pa so obremenjene še z delom na kmetiji. Vseh 18 % spada v prvo kategorijo (velikost gozdne posesti od 1 - 9,99 ha) in so z mešanih kmetij, kjer samo dohodek iz kmetijstva ne zadošča za preživetje. 34 % otrok, starejših od 16 let, se šola, 35 % jih hodi v službo, 28 % je takih, ki po službi pomagajo še doma, samo 9 % pa je zaposlenih samo na kmetiji, od tega nihče iz prve kategorije, 3 % iz druge in 6 % iz tretje kategorije.

Zanimivo je, da zaposlitev izven doma iščejo otroci s čistih in mešanih kmetij. Navadno otroci niso tako čustveno vezani na tradicionalno kmetovanje kot njihovi starši. Tudi družbeni razvoj je prinesel svoje. Povečale so se možnosti šolanja na srednjih šolah in nadaljnji študij na fakultetah. Mladi so tako vedno bolj izobraženi in v kmečkem delu ne vidijo več dovolj dobrega zaslužka. Predvideva se, da bo v prihodnje naraščalo predvsem število mešanih kmetij. V skupino ostalih družinskih članov smo šteli tudi otroke, mlajše od 16 let. Uvrstili smo jih v skupino delovno nesposobnih, saj še niso sposobni za opravljanje vseh kmečkih opravil. Ostalih sorodnikov, ki občasno ali stalno pomagajo na kmetiji, je prav tako vedno manj, starši pa se starajo in so neprimerni za opravljanje težjih fizičnih del.

V povprečju je več otrok na čistih kmetijah, ostalih članov, zaposlenih poleg kmetije še v službi, pa je več na mešanih kmetijah.

6. GOSPODARSKI CILJI PRI GOSPODARJENJU Z GOZDOVI IN NJIHOVA POMEMBOST

Kmetije z manjšo gozdno posestvijo so bolj vezane na redne letne donose za domačo porabo kot kmetije z večjo gozdno posestvijo, prav tako je les za domačo porabo bolj pomemben na čistih kmetijah kot na mešanih. Redni letni donosi za prodajo pa so približno enako pomembni vsem kmetijam, ne glede na velikostno kategorijo, saj predstavljajo dodatni dohodek za kmetijo. Na čistih kmetijah se ljudje preživljajo samo z dohodki kmetije, zaradi tega so tudi bolj vezani na redne letne donose iz gozda kot kmetije z mešanih kmetij, kjer imajo še dodatne vire zaslužka. Marsikatera kmetija pa je tudi tradicionalno vezana na delo v gozdu in kasneje žaganje okroglega lesa. Ta dela navadno opravljajo pozimi, ko vremenske razmere niso primerne za druga kmečka opravila.

Iz ankete je bilo razvidno, da kmetije občasnim donosom iz gozda ne pripisujejo takšne pomembnosti kot rednim letnim donosom. Včasih občasni donosi predstavljajo lastnikom gozdov tudi breme, in sicer takrat, ko je potrebno opravljati dela v gozdu v tistih mesecih, ki so primerni za druga kmečka opravila. Gozd kmetom pomeni socialno varnost in hranilnico. Večje posege v zalogo svojega gozda opravijo ob adaptacijah gospodarskih poslopij, ob nakupu strojne opreme, ob izplačevanju dediščin in ob večjih katastrofah (požar). Druge redne potrebe pa poskušajo pokriti z dohodkom iz kmetijstva. Pomembnost gozda kot rezerve je v veliki meri odvisna od razvojne usmeritve posamezne kmetije in celotnega zaselka.

Nobeden od 50 anketiranih lastnikov gozdov ni odgovoril, da se mu zdi možnost zaposlitve pri gozdarskem delu zelo pomembna. Zaposlitvi v gozdu zasebni posestniki v Završah ne pripisujejo posebno velikega pomena. Letno porabijo za delo v gozdu le nekaj dni. Razlike pri zaposlitvi v gozdu med posameznimi posestniki seveda obstajajo, odvisne pa so predvsem od velikosti gozdne posesti in od socialno ekonomskega položaja lastnika.

Završe

Foto: Primož Areh

7. OPRAVLJANJE GOZDNIH DEL

Na 58 % anketiranih kmetijah opravlja sečno gospodar sam ali s pomočjo družinskih članov. V skupini čistih kmetij je takšnih kar 44 %, mešanih pa samo 14 %. Najpogostejše opravljata sečno oče in sin ali gospodar in drugi moški družinski člani. Zaradi težavnosti dela ženske le-tega ne opravljajo. Pomagajo le pri pospravljanju stelje in gozdnem redu. V nekaj primerih delo opravlja gospodar sam, kar je zaradi težkih terenskih razmer in samega načina dela zelo nevarno. Lastniki, ki potrebujejo medseosedska pomoč, je 32 %, od tega 28 % na čistih kmetijah in štiri % na mešanih kmetijah. Samo sosedje izvajajo sečno pri dveh % lastnikov, enak delež odpade na lastnike, ki najamejo tujo delovno silo.

Tudi pri spravilu so razmere podobne. Delež tistih lastnikov gozdov, ki spravljajo les sami ali s pomočjo družinskih članov in sami z medseosedsko pomočjo, je enak kot pri sečnji. Navadno lastniki gozdov les prodajo kar na kamionski cesti, tako se jim s problemom prevoza sploh ni potrebno obremenjevati. V kategorijo najeta, tuja delovna sila, smo vključili tudi prevoze s kupčevim kamionom. Stroške prevoza lesa, ki ga kupec odpelje, navadno krije sam.

Gojitvenih del ne opravlja šest % anketiranih, in sicer s čistih kmetij. Največ dela opravijo sami oziroma s pomočjo družinskih članov. Nekateri lastniki iščejo dodatni vir dohodka tudi z delom v tujem gozdu. Večinoma opravljajo le občasna priložnostna gozdna dela. Kot pogodbeni ali redni gozdni delavci se ne zaposlujejo, prepričani so namreč, da bi jim plačevanje davkov pobralo prevelik del zasluzka, zato raje opravljajo delo "na črno". Dodatni zaslužek si iščejo praviloma le na območju občine Mislinja. Najpogostejše opravljajo sečno in spravilo v tujem gozdu. Nekaj jih opravlja tudi gojitvena in varstvena dela, prevoznike storitve in gradnjo vlak pa le redki.

8. GOZDNA PROIZVODNJA

Gozdna proizvodnja (povprečje zadnjih petih let) v m3

	ETAT (bruto m3)	POSEK (bruto m3)	PRODAJA (neto m3)	DOMAČA PORABA (neto m3)
Skupaj	49,43	48,76	36,76	5,79
1-9,99 ha	20,52	21,71	15,48	3,33
10-14,99 ha	41,97	40,82	30,60	5,80
Nad 15 ha	102,58	99,12	76,33	9,87
Čiste kmetije	55,39	54,42	41,42	6,10
Mešane kmetije	22,23	23,00	15,56	4,33

Posestniki v prvi velikostni kategoriji imajo povprečno 20,52 m3 letnega etata (12,4 % od skupne vrednosti), posekali so povprečno 21,71 m3 (13,4 %), trgu namenili povprečno 15,48 m3 (12,6 %), 3,33 m3 (17,5 %) pa so porabili za domačo porabo. Lastniki, uvrščeni v drugo kategorijo, imajo povprečno 41,97 m3 (25,4 %) etata, posekali so 40,82 m3 (25,3 %), trgu so namenili povprečno 30,60 m3 (25 %), za domačo porabo pa so porabili 5,80 m3 (30,5 %) lesa. Lastniki v tretji velikostni kategoriji imajo povprečno 102,58 m3 (62,2 %) etata, posekali so 99,12 m3 (61,3 %), od tega so za prodajo namenili 76,33 m3 (70,4 %), doma pa so porabili 9,87 (52 %) m3 lesa. Posestniki na čistih kmetijah imajo povprečno 55,39 m3 (71,4 %) etata, posekali so 54,42 m3 (70,3 %) lesa. Trgu so namenili 41,42 m3 (72,7 %), doma pa so porabili 6,10 m3 (58,5 %) lesa. Posestniki na mešanih kmetijah imajo povprečno 22,23 m3 (28,6 %) etata, posekali so 23,00 m3 (29,7 %) lesa, trgu so namenili 15,56 m3 (27,3 %), za domačo porabo pa porabili 4,33 m3 (41,5 %) lesa. Iz preglednice je razvidno, da so lastniki na mešanih kmetijah potrebovali več lesa od predpisanega etata.

9. OPREMLJENOST ZA OPRAVLJANJE GOZDNIH DEL

Vseh 50 anketiranih lastnikov ima skupaj 78 motornih žag, povprečno 1,56 motorne žage na lastnika. Žage so stare povprečno 7,03 let. Skupno število traktorjev je 69, stari so povprečno 9,61 let. Na posameznega posestnika pride povprečno 1,38 traktorja. Vseh 50 anketiranih lastnikov gozdov ima skupaj 35 vitlov, starih povprečno 7,10 let. To pomeni 0,70 vitla na posameznega lastnika. 50 lastnikov gozdov ima skupaj 15 cepilk, ki so stare povprečno 5,26 let. To znese povprečno 0,30 cepilke na posameznega lastnika.

10. USPOSOBLJENOST ZA OPRAVLJANJE GOZDNIH DEL

Sedanja organizacija gozdarstva nudi le malo sredstev za izobraževanje gozdnih posestnikov. Oblike pridobivanja znanja so navadno nenačrtovane in slabo pripravljene. Velik delež zasebnih lastnikov gozdov je samoukov ali pa so jim znanje posredovali starši, sorodniki in sosedje. Le malo je takšnih, ki so do ustreznega znanja prišli v gozderskih šolah ali organiziranih tečajih. Predvsem mlajši lastniki gozdov v zadnjem času kažejo povečano težnjo po takšnih oblikah izobraževanja. Iz statističnih podatkov je razvidno, da so zelo hude nesreče pri delu v zasebnih gozdovih dokaj pogoste in se navadno končajo tragično. Zaradi tega je nujno potrebno, da država pokaže dobro voljo pri organiziranih tečajih za zasebne lastnike gozdov.

Od 50 anketiranih lastnikov gozdov jih je 18 samoukov, osem jih spada v prvo velikostno kategorijo, pet v drugo velikostno kategorijo in pet v tretjo velikostno kategorijo. Od tega jih je štirinajst s čistih in štirje z mešanih kmetij. Starši so sečnje in spravila naučili 25 lastnikov, 12 jih spada v prvo, pet v drugo in osem v tretjo velikostno kategorijo. 21 jih je s čistih in štirje so z mešanih kmetij. Sosedji so sečnje in spravila naučili enega lastnika, spada v tretjo velikostno kategorijo in je s čiste

kmetije. Na tečajih sta se sečnje in spravila naučila dva lastnika, eden spada v prvo in eden v tretjo velikostno kategorijo, oba sta s čiste kmetije. V šoli za gozdne delavce sta se sečnje in spravila naučila dva lastnika, oba spadata v prvo velikostno kategorijo, eden je s čiste kmetije in eden z mešane kmetije.

Kar polovica anketiranih lastnikov se je sečnje in spravila naučila pri starših. Večina staršev pa je samoukov. Ob uvedbi motornih žag in traktorjev so se namreč znašli pred novo tehnologijo in novimi tehnikami dela, ki se jih niso mogli naučiti od nikogar. V tistem času se je na novo delovno sredstvo in tehniko dela prilagajala tudi stroka. Starši so z delom pridobivali izkušnje, ki so jih prenesli na svoje potomce. Seveda so se z izkušnjami prenesle tudi napake, na katere so se pri svojem delu kar nekako navadili. Tudi marsikateri samouk današnje generacije je poln pretrane samozvesti (že premajhna uporaba zaščitnih delovnih sredstev in zaščitnih kabin je zadosten dokaz za pomanjkljivo znanje). Rezultat tega pa so marsikdaj tudi tragične nesreče, ki se pogostokrat pripetijo prav zasebnim lastnikom gozdov.

11. ZAKLJUČKI

- Za kmetije v Završah je značilna relativno visoka gozdnatost, saj znaša povprečni delež gozdov od skupne površine kmetije kar 60,9%.
- Površina posestev je v primerjavi s slovenskim povprečjem večja.
- Značilna posestna oblika v Završah je celek, kar je hkrati značilnost koroške krajine.
- Gospodarska poslopja in kmečki domovi v Završah so relativno blizu gozda, saj znaša povprečna oddaljenost bivališč od gozda 300 metrov.
- Več kot 2/3 kmetij v Završah je čistih in se preživljajo samo z dohodkom s kmetije.
- Povprečno število družinskih članov je glede na slovensko povprečje dokaj visoko, saj znaša 4,4 člana na družino, prevladujejo pa ženske s 55,5% deležem.
- Kar 67% gospodarjev v Završah je zaposlenih samo na kmetiji, ostali iščejo dohodek tudi izven kmetije.
- Predvidevamo, da v prihodnosti v Završah ne bo več toliko čistih kmetij, saj se večina otrok šola; tako bodo imeli možnosti za večji zaslužek izven kmetijske dejavnosti.
- Večina gozdnih posestnikov v Završah je močno vezanih na vsakoletne donose iz svojega gozda, velik pomen pa dajejo gozdu tudi kot rezervi in možnosti za nove naložbe. Občasnim donosom ne pripisujejo velikega pomena.
- Zaposlitvi z gozderskim delom lastniki gozdov v Završah ne pripisujejo velikega pomena, saj porabijo za opravljanje gozdnih del letno le 3 do 4,5 dni.
- V lanskem letu so imeli lastniki na mešanih kmetijah večje potrebe po lesu od predpisanega etata, dohodek od prodanega lesa pa so v večini primerov porabili za zvišanje lastne življenske ravni (avtomobili, stanovanja v mestu, pohištvo...).
- Večina gozdnih del lastniki v Završah opravijo sami ali s pomočjo družinskih članov, če tega ne zmorejo sami, jim na pomoč priskočijo sosedje. Čista medseosedska pomoč je redka, in tudi izvajalska podjetja redko dobijo delo v zasebnih gozdovih v Završah.
- Zelo majhen del posestnikov ne opravlja gozdnih del v svojem gozdu. Kot vzrok navajajo pomanjkanje ekonomskega interesa, pomanjkanje časa, premajhno površino gozdne posesti, pomanjkanje znanja in pomanjkanje specifične opreme.
- Gozdni posestniki so relativno dobro opremljeni za opravljanje gozdnih del; traktorji in motorne žage so stari povprečno deset let, in vitli pet do šest let.
- Vsaka kmetija v Završah ima povprečno 1,56 motorne žage, 1,38 traktorja, 0,70 vitla in 0,30 cepilke.
- Večina lastnikov gozdov si je potrebna znanja za opravljanje gozdnih del pridobila sama ali pa so jim znanje posredovali starši.
- Gozdni posestniki v Završah pogosto obiščejo svoj gozd tudi takrat, ko nimajo kakšnega dela in samo pregledujejo gozd.
- Lastniki gozdov v Završah se ukvarjajo tudi s kmetijsko dejavnostjo, najpogostejše z vzrejo bikov in proizvodnjo mleka. Nekatere kmetije prodajajo tudi mlečne proizvode in žganje.
- Ostalih dejavnosti v Završah skoraj ni. S turizmom se ukvarja samo ena kmetija.

Tisnik, Kozjak v ozadju

Foto: Primož Areh

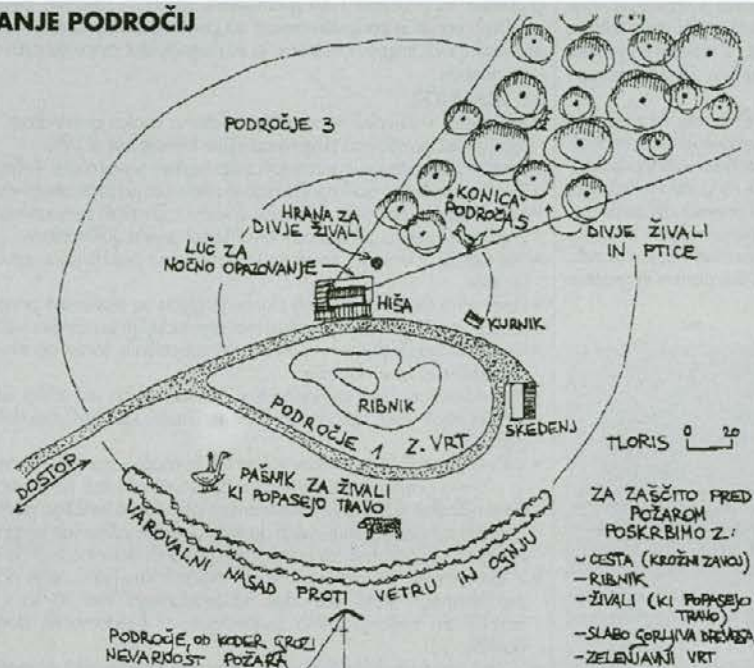

O PERMAKULTURI NAČRTOVANJE

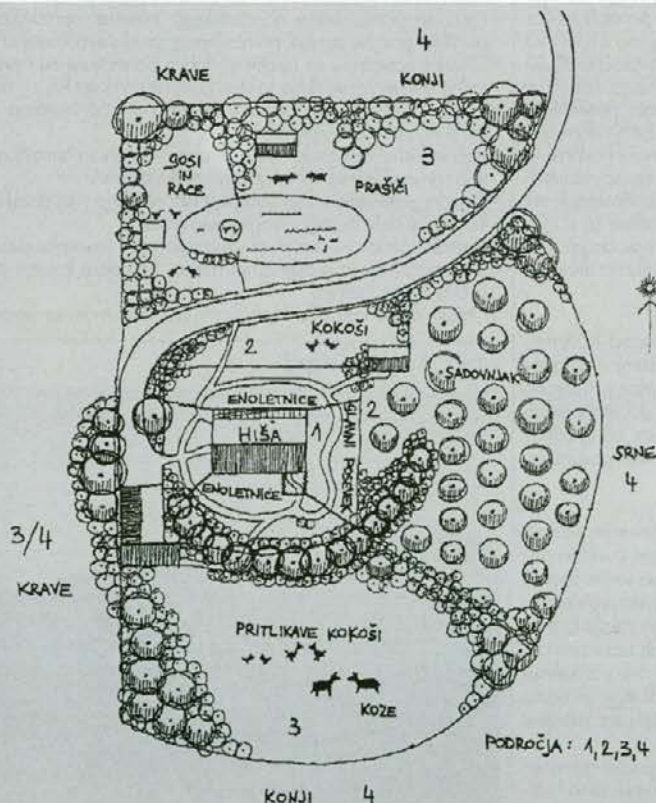
MILENA CIGLER GREGORIN, inž. kmet.

Nadaljevanje iz Viharnika št. 4/98

NAČRTOVANJE PODROČIJ

Ograjen koridor (področje 5) se spušča do področja 0.

Primer načrta za majhno kmetijo.

Načrtovanje področij pomeni razvrščanje stvari glede na to, kako pogosto jih potrebujemo. Področja, ki jih moramo obiskovati vsak dan (npr. steklenjak, kurnik, vrt) morajo biti blizu, medtem ko so predeli, ki jih redkeje obiščemo, lahko bolj oddaljeni. Ko razvrščamo stvari, izhajamo iz središčne točke, ki je ponavadi hiša, čeprav je to lahko tudi skedenj, vrtnarija idr.

Pri določanju področij upoštevamo, kolikokrat na dan moramo posamezni del (rastlino, žival ali objekt) obiskati, da pospravimo pridelke.

Področje 0 - je središče dejavnosti - hiša. Postavljena mora biti tako, da z energijo varčuje in zadovolji potrebe njenih stanovalcev.

Področje 1 - se drži hiše in je najbolj intenzivno rabljeno področje. Obsega vrt, delavnice, rastlinjak, tople grede, prostor za male živali, drvarnico, kompostni kup, prostor za zastirko, za sušenje perila, za shranjevanje pridelkov.

Področje 2 - je še vedno intenzivno vzdrževano. Tu je lahko sadovnjak, zaščitni pas dreves pred vetrom, grmičasto jagodičevje, ribez idr. Na to področje sadimo terase, žive meje, senčnice, urejamo ribnike, vodne bazene. V to področje sodijo živali, ki rabijo oskrbo in nadzor. Voda je speljana tako, da namaka drevesa. Perjad spuščamo v določene dele tega področja, da se tam prosto giblje.

Področje 3 - so sadovnjaki, v katerih rastejo neobrezana in nezastirana drevesa. Tu so večji pašniki za živali, ki dajejo meso ali volno. Voda je na voljo samo nekaterim rastlinam, čeprav so to lahko napajališča. Rastline rastejo v varovalnem nasadu pred vetrom.

Nadaljevanje prihodnjič!

RAZSTAVA "DOBROTE SLOVENSКИH KMETIJ" NA PTUJU

Danica ONUK, inž.kmet., Kmetijsko svetovalna služba Slovenj Gradec

Letos so se slovenske kmetije na Ptuj predstavile s svojimi dobratami že devet let po vrsti. Poleg krušnih, mlečnih, suhomesnatih izdelkov, naravnih žganj, olj in kisov so letos kot novost ocenjevali tudi suho sadje in vino.

Vzorci žganj, kisa, olja in suhega sadja je ocenjevala komisija iz Biotehniške fakultete - Oddelka za živilsko tehnologijo, že mesec dni pred razstavo, ostale izdelke pa komisije dva dni pred otvoritvijo razstave na Ptuj samem.

Razstava je bila letos od petka, 24. do ponedeljka 27. aprila. Postavljena je bila kot vedno doslej v Minoritskem samostanu. Za spremembo od prejšnjih let so bili letos razstavljeni samo kvaliteto ocenjeni izdelki (lani je bila takšna selekcija samo za krušne izdelke). V osrednjem razstavnem prostoru so bili razstavljeni krušni izdelki, v stranskih prostorih pa vsi ostali izdelki po skupinah.

V posebnem prostoru pa se je celovito predstavila ljubljanska regija. S Koroške se je letos k ocenjevanju

izdelkov prijavilo 50 kmetij s 67 izdelki (33 krušnih, 15 mesnih, 3 mlečnih, 12 naravnih žganj, 2 kisa in 2 vzorca suhega sadja). Kis je bil izločen iz ocenjevanja, slabo leto pa je bilo tudi za sušenje mesa, saj sta samo dva izdelka dobila priznanje. Dobro pa smo se odrezali pri žganjih in pri krušnih izdelkih, posebno pri rženih kruhih, saj jih je kar 9 prejelo priznanja, od tega 7 zlatih.

Posebej veseli smo, da se dviga kvaliteta izdelkov in da znajo kmetje to kvaliteto tudi obdržati. Odras tega so kipci za znak kakovosti, ki so jih letos prejele kar 4 naše kmetije. Dobile so jih, ker so tri leta zapored za svoje izdelke dosegle zlata priznanja.

Pa naštejmo letošnje dobitnike priznanj in znakov kakovosti:

1. Med razstavljenimi vzorci so bile odlične vrste žganj in vin.
2. Pogled na del razstavnega prostora s kruhi
3. Ob otvoritvi

KIPEC - ZNAK KAKOVOSTI

1. PAVŠE Marijana	Kot 3	Prevalje	rženi kruh (že 3.kipec)
2. GERDEJ Milka	Ob Meži 10	Mežica	rženi kruh
3. KMETIJA JAKOPIČ	Onkraj 4	Mežica	rženi kruh
4. PAJENK Katja	Sp.Razbor 28	Podgorje	keksi na stroj

ZLATA PRIZNANJA

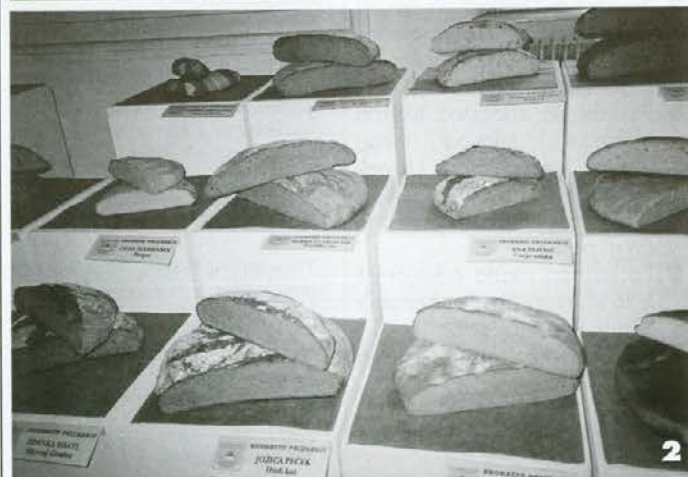
1. PAVŠE Marijana	Kot 3	Prevalje	rženi kruh
2. PETEK Marija	Kot 9	Prevalje	rženi kruh
3. GERDEJ Milka	Ob Meži 10	Mežica	rženi kruh
4. KMETIJA JAKOPIČ	Onkraj 4	Mežica	rženi kruh
5. KMETIJA PERNAT	Jamnica 20	Prevalje	rženi kruh
6. PECOLER Terezija	Sv. Duh 2	Dravograd	rženi kruh
7. ODER Marina	Ojstrica 23	Dravograd	rženi kruh
8. HARTMAN Marija	Gradišče 40	Ožbalt	sadni kruh
9. PAJENK Katja	Sp.Razbor 28	Podgorje	keksi na stroj
10. LUŽNIK Patricija	Trbonje 23	Trbonje	janeževi
11. KMETIJA JAKOPIČ	Onkraj 4	Mežica	upognjenci
			bezgovo žganje

SREBRNA PRIZNANJA

1. GLASENČNIK Marija	Tomaška vas	32 a Šmartno	mešani kruh
2. DULER Anka	Pameče 202	Slovenj Gradec	mešani kruh
3. KRAUTBERGER Dgrinka	Janževski vrh	38 Podvelka	krofi
4. KMETIJA JAKOPIČ	Onkraj 4	Mežica	suha salama
5. ŠTRUC Simon	Gortinska c.45	Muta	čespljevo žganje
6. KMETIJA DVORNIK	Šentanel 24	Prevalje	čespljevo žganje
7. KMETIJA DVORNIK	Šentanel 24	Prevalje	bezgovo žganje

BRONASTA PRIZNANJA

1. ROGLIČ Jožica	Tolsti vrh 61	Ravne	rženi kruh
2. KMETIJA KAUH	Dolga brda 15	Prevalje	rženi kruh
3. WASTL Zdenka	Legenska c.1	Slovenj Gradec	mešani kruh
4. PAJTLER Marija	Remšnik 15	Podvelka	mešani kruh
5. PEČEK Jožica	Hudi kot 88	Ribnica	mešani kruh
6. PODGORŠEK Marijana	Naverški vrh 16	Prevalje	mešani kruh
7. KRISTAN Marija	Vuhred	Vuhred	sadni kruh
8. HAJNC Janez, Jelka	Zg. Vižinga 34a	Radlje	suha puranja
9. ZABEV Ivan	Brdinje 14	Ravne	salama
			borovničevo žganje
10. PREVOLNIK Franjo	Misl.Dobrava 75	Mislinja	čespljevo žganje
11. PREVOLNIK Franjo	Misl.Dobrava 75	Mislinja	hruskovo žganje
12. GERDEJ Avgust	Ob Meži 10	Mežica	čespljevo žganje
13. KMETIJA JAKOPIČ	Onkraj 4	Mežica	hruskovo žganje
13. OŠLOVNIK Viktor	Otiški vrh 75	Šentjanž	čespljevo žganje
14. URSNIK Drago	Sv. Danijel 27	Trbonje	čespljevo žganje

Na velikonočni ponedeljek je občina Muta tudi letos že tretjič zapored organizirala ocenjevanje mošta, jabolčnega soka in jabolčnega kisa na kmetiji Glavar na Svetem Primožu nad Muto. Med pridelovalci mošta je iz leta v leto vse večje zanimanje za ocenjevanje in tako je letos v konkurenci sodelovalo kar trideset proizvajalcev. V ocenjevalni komisiji sta poleg domačinov sodelovala tudi župan občine Muta Ivan Draučbaher in Darinka Mravljak, poslanka v državnem zboru.

Na ocenjevanje so prinesli najboljši mošt: Igor Košir, Niko Ločnikar in Vinko Draučbaher vsi iz Gortine. Najboljši jabolčni kis pa so ocenili pridelovalec Vinko Habermanu iz Gortine, Bojanu Vodušku iz Svetega Primoža nad Muto in Ivanu Sekolovniku.

Po končanem ocenjevanju so tekmovali še o sekanju pisank (metanje kovanca za pet tolarjev v pirh), zmagovalec pa je bil tisti, kateremu se je kovanec zapil in ostal v pirhu.

TUDI LETOS SO OCENJEVALI MOŠT

FRANC JURAČ

Dobitniki priznanj za najboljši mošt

Foto: Franc Jurač

ZDRAVSTVO

DESET PREHRAMBENIH ZAPOVEDI

Zavod za zdravstveno varstvo Ravne

Ko želimo spomladi obleči lažjo garderobo, velikokrat razočarani ugotovimo, da smo se po zimi zanemarili.

Vse nas tišči, najljubše obleke ne moremo zapreti, hlače so pretesne... Tudi sicer smo okorni in najmanjši napor nas opeha. Neza dovoljni smo sami s seboj...

Že zaradi lepšega videza (dviguje našo samozavest!), najbolj pa zaradi zdravja je dobro, da za primerno prehranjenost pravočasno poskrbimo.

Ce ne moremo teže sproti "uravnavati", potem storimo to spomlad, ko tudi sicer pospravljamo, urejamo, lepšamo...

Debeluhi, ki so nekaj veljali za imenitneže, lahko prej ali slej pričakujejo resne posledice svoje razvade (težave z gibali, s srcem, sladkorno bolezen, povišan krvni pritisk, srčni infarkt, hitrejši poapnenje žil, zgodnejša smrt...).

Torej, proč z odvečnimi kilogrami!

DESET PREHRAMBENIH ZAPOVEDI

1. Jej samo takrat, kadar si lačen in še lačen zapusti mizo!
2. Zaužij pet malih obrokov dnevno! Pri tem ne pozabi na pregovor: zajtrkuj kraljevsko, obeduj kmečko, večerjaj kot berač!
3. Ne grizljaj med obroki!
4. Hrana naj bo pestra, količine pa zmerne oz. omejene! Dovoljena so vsa energetska revna živila: posneto mleko, jogurt, skuta, manj mastni siri, jajca, pusto meso, vse vrste svežega sadja in zelenjave. Omejiti moraš uporabo škrobnih (močnatih) živil in maščob in vsaj za nekaj časa izločiti iz jedilnika naslednja živila: sladkor, vse sladice, rozine, orehe, lešnike, smetano, maslo, mastne sire, ocvirke, majonezo, mastno šunko, klobase, ribe v olju, vse mastne vrste mesa, omake, itd.... Hrano slabše soli, izogibaj

pa se tudi ostrih začimb, ki spodbujajo apetit.

5. Jej počasi, hrano pa dobro prežveči (pogoj: urejeno zobovje!) Na ta način se hitreje pojavi občutek sitosti.
6. V času hujšanja je najbolje sproti beležiti zaužito hrano in tekočino (zaradi lastne kontrole in boljše orientacije našega terapevta glede nadaljnjih navodil).
7. Za ježo pij nesladkan čaj ali žitno kavo, mineralno ali navadno vodo. Tekočine naj bo 2 do 3 litre na dan.
8. Poskrbi za zadostno telesno aktivnost (telovadi, tekaj, plavaj, kolesari itd.). Učinek ne bo le v zmanjšani telesni teži, ampak tudi v lepši in bolj čvrsti postavi.
9. Poskrbi za redno odvajanje! V ta namen uživaj več grobih žitaric (kosmiči, otrobi).
10. Redno kontroliraj telesno težo!

Želimo prijetno počutje in kar največ uspeha!

VIHARNIK

Izdaja:
Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec,
2380 Slovenj Gradec, Vorančev trg 1
Telefon: 0602/43-332
Direktor: Hubert Dolinšek
Uredniški odbor:
Ida Robnik, Majda Klemenšek
in Gorazd Mlinšek
Glavna urednica: Ida Robnik
Oblikovalska realizacija:
Umetniška delavnica IDEA, Maribor
Likovna urednica: Marlena Humek
Računalniška postavitev,
priprava za tisk in fotoliti:
Repro Studio Lesjak, Maribor
Tisk: Odtis, Ravne
Naklada: 1650

Vse pravice pridržane, © Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec 1998.
Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 je VIHARNIK proizvod informativnega značaja iz 13. točke tarife številke 3, za kar se plačuje 5% davek od prometa proizvodov.

Fotografija na naslovnici:
Marlena Humek

KONJEREJCI SMO SE SREČALI

Na velikonočni ponedeljek smo se v gostilni "Bučinek" srečali konjerejci konjerejskega društva Mislinjska dolina. V tej prijetni gostilni, kjer te že pri vходу pozdravi napis na krožniku: "Da bi zdravi bili vi in vaša živinca - to vam želi mati Bučinka." Kaj pa naj še človek želi lepšega - zdravje sebi in živini, v našem primeru zdravje konjem in žrebetom, tem plemenitim živalim.

Ob krušni peči smo se ozrli "preko rame" nazaj, kaj smo delali preteklo leto, potem pa smo predstavili načrte za naprej. V lanskem letu smo sodelovali na različnih prireditvah, ki so bile organizirane v krajih, kjer živimo in delamo. Naši člani so bili prisotni na pustnem karnevalu v Mislinji. Vsako leto sodelujemo na blagoslovu konj na jurjevo nedeljo na Legnu. Nekateri so se udeležili tudi srečanja planincev za 1. maj v Završah nad Mislinjo. Ob koncu junija smo skupaj s turističnim društvom sodelovali na prireditvi ob praznovanju občinskega praznika. V juliju poteka v Podgorju že tradicionalna prireditev "Furmani po cest" peljajo", kjer seveda tudi ne gre brez sodelovanja naših vrlih konjerejcev. Ob blagoslovu križa na Sertelovem vrhu pod Turjakom smo z dvema vpregama in štirimi jahači peljali gospoda škofa in gospoda župana iz Sentilja na Sertelov vrh. Po maši pa smo si v svoje veselje in v veselje prisotnih pripravili spretnostno tekmovanje. Pozno jeseni pa smo nekateri sodelovali še na zadnji prireditvi "v galopu čez drn in strn" na kmečkem turizmu pri Levovniku.

Povsod, kjer smo se pojavili, smo naleteli na dober odziv ljudi, predvsem pa otrok. Za marsikaterega malčka je bil dogodek dneva, ko je lahko sedel na konjski hrbet.

Po vseh poročilih, ki pač uradno sodijo na občni zbor, pa smo v prijetnem razgovoru načrtovali delo v letošnjem letu. Tako smo si zadali, da bomo sodelovali na vseh prireditvah, ki so že tradicionalne, pa tudi na drugih. V le-

tošnjem letu praznuje zadrugištvo na Koroškem 50 - letnico. Ob tej priložnosti bodo organizirali veliko razstavo živine. K sodelovanju smo povabljeni tudi konjerejci. Najbrž se bo tudi te prireditve udeležilo veliko naših članov.

Na strokovnem področju načrtujemo predavanja o prehrani, zdravstvenih težavah in reprodukciji konj itd..

Ker se neizbežno približuje vstop v Evropo smo se dogovorili, da tudi mi malo pokukamo tja. Zato bomo organizirali izlet oz. ekskurzijo v Verono v Italijo, kjer je velik mednarodni konjski sejem. V naših vrstah zavzeto sodeluje tudi gospod Ivo Ledinek, dr.vet., ki je poznan tudi izven našega območja kot velik strokovnjak v konjereji. Pri svojem delu na terenu opaža, da precej kobil povzre pred donositvijo in je pogost pogin žrebet. Proti temu se lahko uspešno borimo s cepljenjem v petem in devetem mesecu brejosti. Včasih rejci premalo upoštevamo nasvete strokovnjakov, ko pa žrebe pogine, je pa žal, že prepozno.

Naš član je tudi Stanko Jamnik iz kmetijske svetovalne službe Slovenj Gradec. Seznanil nas je o možnostih pridobitve sredstev za rejo plemenskih kobil oz. klavnih žrebet. Letos so premije za kobile:

- nižinska 15.000 SIT
- hribovska 20.000 SIT
- gorska 25.000 SIT za kobilo.

Pogoj pa je, da je kobila pripuščena k licenčnemu žrebcu. Prav tako lahko uveljavljamo premijo za klavna žrebeta. Zakol mora biti izvršen v zato usposobljeni klavnici.

Gospod Stanko za naše društvo opravlja tudi administrativna dela in se mu za to delo v imenu rejcev zahvaljujem.

V razpravi so sodelovali številni rejci s predlogi, težavami in podobno. Svoje poglede je predstavil tudi naš žrebčar Mirko Zajc. Mirko je dober žrebčar, prava "konjska duša". Oskrbuje dva žrebca - noriške in hafliške pasme, ki pri brejosti kobil dosega nadpovprečne rezultate.

V razpravi smo se tudi dogovori-

Občinski praznik občine Mislinja 1997. leta Foto: Jože Urbancl

Povorka od občine do športnega igrišča ob občinskem prazniku občine Mislinja 1997. leta. Foto: Jože Urbancl

Pust 1998; prevoz župana.

Foto: Jože Urbancl

li, da bomo zbrali ponudbe od zavarovalnic za skupno zavarovanje kobil.

Našega srečanja se je udeležil tudi predsednik Konjeniškega kluba Slovenj Gradec gospod Slavko Tučman. Povedal nam je nekaj vzpodbudnih besed in o težavah, ki jih ima klub.

Ob prijetnem kramljanju je čas kar hitro minil. Za konec naj zaželim vsem članom veliko uspehov pri vzreji teh plemenitih živali, veterinarje in kmetijske svetovalce pa prosim za nadaljnjo pomoč ob težavah. Vse ljubitelje oziroma rejce konj, ki še niste naši člani, vabim, da se nam pridružite.

V Doliču so letos temeljito očistili okolje in iz odpadkov pripravili prvomajski kres. Foto.: Franc JURAČ

Tudi letos je bilo na jurjevo nedeljo na Legnu izredno veselo, ko so po stari navadi blagoslovili konje. Foto.: Franc JURAČ

V Doliču so pričeli z obnovo cerkve sv. Florjana. Najprej bodo prekrili zvonik z bakreno pločevino, zatem pa še ostrešje cerkve, ki ga bodo pokrili s škrl-jem. Nazadnje bodo obnovili še fasado cerkve. Sredstva za obnovo cerkve so med drugim prispevali krajan v denarju in lesu. Foto.: Franc JURAČ

VESELO IN PRAZNIČNO TUDI V ZAVRŠAH

FRANC JURAČ

Župan občine Mislinja Mirko Grešovnik je nagovoril navzoče. Foto: Mirko Horvat

Na Završah nad Mislinjo so se letos že petnajstič srečali pohodniki na svo-jem prvomajskem srečanju, ki ga vsako leto organizira delavno Planinsko društvo Mislinja. S praznovanjem praznika dela, prvega maja, so na Za-vršah pričeli že en dan pred praznikom in blagoslovili obnovljen Lipužev križ (blagoslovitev je opravil domači župnik Mirko Horvat), župan občine Mislinja Mirko Grešovnik pa je predal svojemu namenu novo kombibusno postajo, ki so jo s pomočjo občine Mislinja zgradili krajanji sami.

Na sam praznik pa je pod mogočne lipe na Završe prišlo okoli tisoč pohod-nikov, ki so se udeležili prvomajskega srečanja. Vse navzoče je pozdravil in nagovoril župan občine Mislinja Mirko Grešovnik, v kulturnem programu pa so sodelovali: Babnikova godba in mešani pevski zbor Fidelis iz Mislinje.

GASILCI SO PRAZNOVALI

FRANC JURAČ

Letošnjo florjanovo nedeljo so lepo praznovali tudi gasilci iz Doliča. Na svo-je že peto srečanje so povabili tudi sosednja društva iz Mislinjske in Šaleške doline ter iz Vitanja in Stranic. Najprej je župnik Horvat blagoslovil gasilska vozila, po slavnostni maši pa so doliški gasilci predali svojemu namenu nov gasilski avtomobil. Gasilci industrijskega gasilskega društva Rudnika Velen-je pa so prikazali reševanje ljudi iz stanovanj s skokom na blazino.

Premajhna je bila dvorana kulturnega doma za množico udeležencev turističnega društva, ko so se zbrali na občnem zboru. V zanimivem programu je sodeloval oktet Mislinja, prijetno pa so presenetili tudi Gradiška dekleta iz Gradišča na Kozjaku, ki so predstavila mnoge, že skoraj pozabljene običaje okrog velike noči. Jože SOVIC, predsednik društva in organizator, je v obširnem poročilu omenil tudi to, da je turistično društvo dalo možnost prav vsem, ki na kakršen koli način skrbijo za napredek in boljši videz kraja ter občine. Sicer pa je skupna želja turističnega društva predvsem ta, da njihovi člani oplemenitijo vse tisto, kar jim je podarila narava. Društvo ima v svojem programu zajeto pestro ponudbo kmečkega turizma, pohodništva, številne zgodovinske znamenitosti in zanimivosti, športne prireditve in še bi lahko naštevali. Društvo si namreč prizadeva, da bi v mejah svojih možnosti združilo na pristen in neposreden način vse tiste, ki jih zanima delo v tej dejavnosti. V lanskem letu je društvo organiziralo prireditve, od kmečkih iger z motom "Pozdrav jeseni" do sejma cvetja in sadik ter najrazličnejših razstav. Posebno mesto in vlogo so člani imeli pri praznovanju 600 letnice prvega imenovanja župnijske cerkve v Sentilju pod Turjakom.

Delo društva je pohvalil tudi Lojze RASKO, predsednik pododbora za turizem pri mestni občini Slovenj Gradec. Omenil je, da se tovrstna društva, ne samo na Koroškem, temveč tudi širše, združujejo in povezujejo med seboj pri najrazličnejših turističnih projektih. Svoje razmišljanje

MISLINJA: BILO JE VESELO IN PRAZNIČNO NA KONFERENCI

SILVO JAŠ

Dobitniki posebnih turističnih priznanj

Foto: Silvo Jaš

je strnil z ugotovitvijo, da se vendarle nekaj dogaja, naj bo okolje na tem našem koroškem koncu lepo, čisto in urejeno, še zlasti ob cestah in rekah. Za to pa bi se morali zavzemati prav vsi in ne le člani turističnega društva. Ob zaključku so podelili še posebna priznanja najbolj zaslužnim članom, ki so zaorali ledino organiziranega turizma v Mislinji in okolici: Lojzetu

Krenkerju, Dori Stporko, Štefki Križovnik, Slavki Britovšek in osnovni šoli Mislinja. Poleg naštetih so še mnogi drugi, ki so zaslužni za razvoj in vzpon turizma v Mislinji in so se po svoje trudili, da je danes turistično društvo tako dejavno in množično.

Naj na koncu še omenim, da društvo pripravlja posebno zloženko o zani-

mivostih in možnostih turizma v občini, ki vsebuje tudi posebne karte turističnih kmetij, še zlasti tistih odprtih vrat. Poteka tudi akcija za zbiranje gradiva in snovi za posebni turistični zbornik, ki ga društvo namerava prav v kratkem izdati. Zagotovo jim bo tudi to uspelo, tako kot druge uspešne akcije v prejšnjih letih. In prav je tako!

koroška banka

Koroška banka d.d., Slovenj Gradec,
bančna skupina Nove Ljubljanske banke

OBRETNOSTNE MERE ZA POSOJILA OBČANOM od 1. 5. 1998

KRA TKOROČNA POSOJILA

- z odplačilno dobo do 3 mesecev
- z odplačilno dobo nad 3 do 6 mesecev
- z odplačilno dobo nad 6 do 12 mesecev

DOLGOROČNA POSOJILA

- z odplačilno dobo nad 12 do 24 mesecev
 - z odplačilno dobo nad 24 do 36 mesecev
 - z odplačilno dobo nad 36 do 48 mesecev
 - z odplačilno dobo nad 48 do 60 mesecev
- do 900.000 SIT
nad 900.000 SIT

TOM + 4,50% letno
TOM + 5,50% letno
TOM + 6,00% letno

TOM + 7,00% letno
TOM + 7,50% letno
TOM + 7,90% letno

TOM + 8,90% letno
TOM + 8,40% letno

Smo univerzalna banka z dolgoletno tradicijo in dobrimi kadri. Imamo široko, razvejeno poslovno mrežo, s čimer se želimo še bolj približati vam, ki nam že leta zaupate. Ponujamo zelo ugodne oblike tolaarskih gotovinskih in namenskih posojil.

Kot dobrim gospodarjem vam gotovo ostane kakšen neporabljen tolar, ki vam ga pri nas oplemenitimo. Samo oglašite se v eni od naših enot v Slovenj Gradcu, Dravogradu, Mežici, na Prevaljah, v Radljah ob Dravi, na Ravnah na Koroškem, na Muti, v Mislinji, v Podvelki ali na Javorniku in z dobro voljo ter razumevanjem bomo zagotovo našli najprimernejšo obliko varčevanja za vas.

Vaša banka
LB Koroška banka d.d.
Slovenj Gradec

NAŠA VAS

MARIJA MERZDOVNIK

Sv. Urh

Foto: Marija Merzdovnik

Rada bi napisala nekaj vrstic o naši vasi, o kraju moje brezskrbne mladosti. Ko greš, ali pa se pelješ po asfaltni cesti iz Šentilja, te vodi pot skozi lep drevored, skozi gozd in, ko prideš na čistino, imaš kot na dlani lepo vas Zgornje Dovže.

Poleti se kot biser skriva ob vznožju Pohorja v senci sadnega drevja. Vas šteje okoli tristo prebivalcev, ki so pošteni, pridni in delavni ljudje. Po večini so delavci, upokojenci in kmetje. Nekateri kmetje hodijo tudi v službe, saj jim vsak tolar pride prav kot pomoč pri kmetovanju.

Na koncu vasi stoji kužno znamenje, ki spominja na čase, ko je tu razsajala grozna bolezen - kuga. Ljudje so množično umirali tako, da so imeli pri nekaterih hišah tudi po dva mrliča. Ko so bolezen zatrli, so v zahvalo postavili križ na koncu vasi.

Na blagem hribčku imamo cerkvico, posvečeno sv. Urhu. V zapisih cerkev sv. Urha prvič omenjajo v letih 1350 do 1400.

Kot so pripovedovali stari ljudje iz roda v rod, je bila na kraju vasi postavljena kapelica s kipom sv. Urha, ob njej pa je bila zgrajena gostilna.

Znano je bilo, da so se ljudje v tej gostilni zelo slabo obnašali. Nekoč pa je čez noč izginil kip iz te kapelice in se pojavil tam na gmajni. Ko so ljudje to videli, so verjeli, da se je zgodil čudež. Takoj so na tem mestu zgradili kapelico, kasneje pa prezbitarij ali sprednji del cerkve. Ko se je število prebivalcev tukaj večalo, jim je bil ta prostor za bogoslužje premajhen in so zgradili današnjo cerkev.

Notranjost naše cerkvice je skromna, a lepa.

Na najvidnejšem mestu stojita križ in kip sv. Urha in on varuje svoje Dovžane pred vsem hudim.

Ob njem je postavljen tabernakelj, na levi strani pa je krasen kip Marije brezmadežne.

Ob njej se zbiramo v mesecu maju otroci in odrasli k majniški pobožnosti.

Na levi strani so nameščeni še štirje kipi: prva je sv. Katarina, druga je sv. Lucija, ki ima na krožniku oči (to je znamenje, da je priprošnica za bolne oči), poleg nje sta sv. Izidor - kmet in sv. Notburga, grajska služkinja s srpom v roki. O njej kroži zgodba, da ji je graščak ukazal, naj gre za praznik požet njivo. Služkinja mu odgovori, da bo vrgla srp v zrak in če se bo vrnil, bo žela. Srp se ni vrnil.

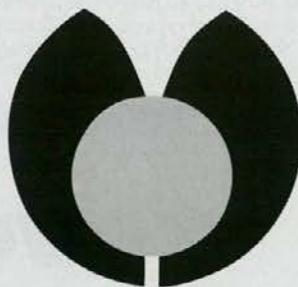
Na desni strani stoji še kip sv. Jožefa.

Cerkev ima tudi zvonik z dvema zvonovoma. Kupili so ju leta 1910, posvečena pa sta sv. Benediktu, ki varuje prebivalce pred hudo uro in neurjem. To tudi drži, saj ob pripravah na nevihto zvonjenje razkropi oblake.

Ob cesti pred vasjo imamo moderno športno igrišče. Zgrajeno je bilo na pobudo in željo mladih iz Dovž, ki se niso imeli kje rekreirati in družiti. Velike zasluge za tako lep objekt ima župan občine Mislinja gospod Mirko Grešovnik, ki je prisluhnil željam mladih iz Dovž. Za lep izgled in izvedbo projekta pa je poskrbel Slavko Merzdovnik, zasebnik iz Dovž.

Na koncu vasi imamo lep gasilski dom, ki služi večim namenom. V njem prirejamo igre, poroke, sestanke ...

Kadar boste praznovali kakšno obletnico, morda petindvajset, trideset, štirideset, petdeset in več, pridite v Dovže in videli boste, da vam bo lepo.

**KOROŠKA
ZADRUŽNA
HRANILNO
KREDITNA
SLUŽBA** p.o.

SLOVENJ GRADEC, CELJSKA C. 7
TELEFON: (0602) 42-341, 42-344,
43-193
TELEFAX: (0602) 43-301

TOLAR NA TOLAR ZA RAZVOJ KMETIJSTVA

OBREŠTNE MERE ZA HRANILNE VLOGE OD 1. MARCA 1998 DALJE

Vloge	na mesec (31 dni)	na leto
Vloge na vpogled, tekoči in ŽR občanov (1%)	.08	1.00
Žiro računi društev (1%)	.08	1.00
Depoziti nad 31 do 61 dni (T+2.5%)	1.01	12.58
Depoziti nad 91 dni (T+3%) (D+3%)	1.05	13.13
Depoziti nad 181 dni (T+3.5%) (D+3.5%)	1.09	13.68
Depoziti nad 1 leto (T+5%) (D+5%)	1.22	15.33
Kratkoročna posojila za kmete članke zadrug (T+12)	1.77	23.02
Kratkoročna posojila za kmete nečlane zadrug (T+16)	2.08	27.41
Zakonska zamudna obrestna mera (letni T+18)		27.84

T je temeljna obrestna mera, ki jo za vsak mesec določi Banka Slovenije trenutno kot aritmetično povprečje indeksa rasti drobnoprodajnih cen za zadnjih 12 mesecev od 1. 5. 1997 dalje.

D je devizna klavzula, ki se izračuna kot razlika med srednjim tečajem Banke Slovenije za DEM na dan poteka vezave in na dan sklenitve vezave.

OJ, TI HIŠA DOMAČA, LJUBI OČETOV DRAGI DOM

JOŽE KRAJNC

STAROST

Marsikdo na starost tarna:
"Človek, le zakaj živiš,
ko pa starost ti nalaga
vsako leto težji križ?"

Kdor na starost samo stoka,
sam nad sabo se jezi,
tak sam sebi jamo koplje,
krajša si življenja dni.

Na starost tudi nekaj delaj,
da ti preveč dolgčas ne bo,
kaj preberi, kaj zapiši,
pa tudi tebi bo lepo.

Misli le na lepe čase,
bodi optimist,
čeprav ti pri denarju škriplje,
si pač penzionist.

Ivan HAMUN

Obnovljena Miklavževa stara hiša

Foto: Jože Krajnc

ZLATA NALOŽBA

Z VARNIMI KORAKI DO SVOJEGA ZAKLADA

ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d.
2507 MARIBOR,
Cankarjeva 3,
tel.: 062/224-111

brezplačna telefonska številka
za naročanje zavarovalniškega zastopnika

080 - 19 - 20

Tako opeva kmečko hišo Jože Tovšak v svoji pesnitvi. Tako lepo opevajo kmečko hišo Fantje iz Praprotna z Lojzetom Slakom in še morda drugi. To so spomini na domove, ki se danes . žal, podirajo in teh starih domov kmalu ne bo več. Idila kmečkega podeželja bo kmalu le še spomin. V teh hišah pa so pele matere ob zibelkah otrokom skozi dolga stoletja in nas ohranile vse do danes.

Visoko v hribih nad Mislinjskim grabnom pa bo stara kmečka hiša še morda stoletja pričala o nekdanji kmečki arhitekturi in utripu življenja nekoč v njej. To je hiša Jožeta Jeseničnika, po domače Miklavža. Tudi oni so si zgradili novo hišo, staro pa so s pomočjo spomeniškega varstva prekrili in obnovili ter polepšali njen videz.

Danes v teh hribih gospodari Jože z ženo Miro. Sam mi je dejal, da je v obnovo stare hiše vložil veliko truda in časa, pa seveda tudi denarja, kar je redkost.

Za to dejanje si zasluži vso pohvalo in priznanje.

Ko sem se zanimal o ljudeh, ki so živeli v tej hiši, mi je gospodar dejal, da so njegovi predniki, to

sta bila dedek in babica, v njej vzgojili kar enajst otrok, ki so danes vsi že pokojni. Njegova mati Ivanka in pokojni oče Ivan pa sta jih vgojila šest. Eden se je odločil, da bo gospodaril doma in nadaljeval rod Miklavževih še naprej.

Kako kleni in vsega hudega navajeni kmečki ljudje so nekoč živeli na teh gorskih kmetijah, sem videl sam, ko sem bil še otrok.

Vsako nedeljo, pozimi in poleti sem videl te ljudi, ob nedeljah v cerkvi že zjutraj pred 6. uro, ko so hodili peš po gorskih stezah in kolovozih.

Danes je življenje tem ljudem olajšalo Gozdno gospodarstvo s cestami, ki peljejo do vsake gorske domačije. Tako se lahko pripeljejo v dolino po opravih in v cerkev z avtom. Kdo bi si nekoč, v moji mladosti, kaj takega mogel predstavljati? Ali znamo te dobrine danes ceniti? Žal, mnogi ne in zdi se jim vse to samoumevno.

Da je tudi stara kmečka lesena hiša lahko lepa in mikavna, priča fotografija. Če jo znamo lepo polepšati s cvetjem na oknih in stopnicah, kot so to storili Miklavževi, se lahko po lepoti meri z najlepšo stavbo moderne dobe.

ROZALIJA ROŽEN "JAKIJEVA ROZA"

ROK GORENŠEK

70^{LET}

Prijazna, zgovorna, šaljiva, vedno živahna, ustvarjena za pomoč in dobroto je Rozalija Rožen, Rakovnikova po materi in Jakova po možu Jakobu.

Letos, 22. februarja 1998 je ućakala svoj življenski praznik: 70 let bogatega življenja. Praznovala je kar na treh krajih: doma, v

hotuljski cerkvi sv. Marjete in v hotuljski prostvetni dvorani Prežihov Voranc.

Praznovanja se je udeležilo nad 100 ljudi, med njimi njeni otroci, vnuki, bližnji in daljni sorodniki, sosedje ter znanci in prijatelji. Slavnostni cerkveni obred s sveto mašo sta opravila bivši hotuljski župnik g. Avguštin Raščan in sedanji g. Marjan Plohl.

Z lepim, slavnostnim cerkvenim obredom sta se Roziki lepo zahvalila za njeno tridesetletno nesebično skrb za podružnično cerkev sv. Mohorja in Fortunata na Podgori in za več kot desetletno skrb za farno cerkev sv. Marjete v Kotljah, za petje v cerkvenem pevskem zboru, ki si ga brez Rozike sploh ne moremo zamisliti ter za obnovo kapelice, znamenja ob poti na Šrotnek, ki je posvećeno sv. Izidorju.

Praznovanje je bilo zelo slovesno. Govori in petje so se kar vrstili, peli so ji pevci in pevke pevskega zbora "Rožmarin" in mladinskega cerkvenega pevskega zbora iz Kotelj.

Za godbo in dobro voljo je poskrbel Jože Čekon, "Čekonov Pepi" s svojimi muzikanti.

Za življenski paraznik, za skrb, gostoljubnost in pripravljenost vedno pomagati je slavljenka prejela lepa darila, priznanja in zahvale.

Rozika je kljub svojim letom še vedno aktivna članica, veteranka PGD Kotlje in se redno udeleži vseh vaj in nastopov.

Ona je tudi soustanoviteljica pevskega zbora "Rožmarin".

Redno hodi na vaje in sodeluje pri nastopih pevskega zbora. Ima izreden, prirojen posluh za petje in rada zapoje ob vsaki priložnosti, kjerkoli, kadarkoli. Njeni najljubši pesmi sta: "Zabućale gore" in "Prelepa je hotuljska fara".

Rozika in Jaki sta se poročila kmalu po drugi svetovni vojni. Na zemlji, ki jo je podedoval Jaki, sta prva v Kotljah zgradila novo hišo. Rozika je pri gradnji hiše opravljala vsa dela, od najtežjih težakih del do zahtevnih. Poleg tega pa je še kuhala in stregla delavcem.

Rozika je tudi globoko verna. Cerkev in vera ji dajeta duševni mir in moć, da lažje premaguje težave, ki jih tudi v njenem življenju ne manjka.

Ob jubileju se ji lepo zahvalujemo za vse, kar je dobrega storila in nam dala v 70 letih življenja in ji želimo še na mnoga zdrava in aktivna leta.

JOŽEFA LAH "SMONKARJEVA PEPKA" 70^{LET}

ROK GORENŠEK

Jožefa Lah, "Smonkarjeva Pepca z Brdin pri Kotljah", si je letos, 21. marca 1998, vesela in zdrava ućakala 70 let življenja.

Svoj lepi, življenski jubilej je proslavila v krogu svojih otrok, vnukov, sorodnikov in prijateljev.

Praznovanje se je pričelo s slovesnim cerkvenim obredom v farni cerkvi sv. Marjete v Kotljah. Opravil ga je hotuljski župnik Marjan Plohl. Nadaljevalo in konćalo pa se je praznovanje v lepi hotuljski gostilni pri Dularju.

Pepci, dolgoletni cerkveni pevki v Kotljah, je v cerkvi pel hotuljski mladinski cerkveni pevski zbor. Pepca si je petje tudi zaslućila. Bila je cerkvena pevka v Kotljah že od otroštva. Petje ji je prirojeno.

Talent in posluh za petje je prinesla s seboj, ko je privekala na svet. Petje, ne samo cerkveno, jo spremlja vse življenje.

Pela je ob najrazličnejših priložnostih: na zabavah, ob domaćih praznikih in na raznih nastopih.

Petje ji je krajšalo čas in lajšalo tegobe življenja, ki tudi njej niso prizanašale, dajalo ji je moć, da je preživela.

Po drugi svetovni vojni pri Smonkarju še nekaj let ni bilo tako, kakor je danes, ko so vsa

poslopja novo zgrajena in obnovljena in je k hiši speljana nova, lepa cesta. Kmetija je opremljena z vsemi potrebnimi stroji in napravami.

Vse se je spremenilo šele po valentinovem letu 1955, ko sta se spoznala in zaljubila z Breznikovim sinom Francem iz Sel. Poroćila sta se in s trdim delom in odrekanjem preuredila in modernizirala kmetijo. Rodila je otroke: dva sina in tri hćerke.

Ob svojem 70 letnem jubileju se Pepca veseli dvanajstih vnukov. Veseli pa se tudi zdravlja in sreće ljudi, ki jo imajo radi. Veseli se sreće tako v družini kot v hlevu pri živini. Vesela in zadovoljna je, da so otroci in vnuki lepo vzgojeni, da jo spoštujejo in jo imajo radi.

Za prijetno Pepcino praznovanje je Pepci pri Dularju poskrbel brdinjski ansambel "Avrikel".

Pepca se tudi prisrećno zahvaljuje vsem sorodnikom, otrokom, vnukom in ostalim, ki so sodelovali na njenem prijetnem praznovanju.

Vsi, ki Pepco slavljenko poznamo in jo spoštujemo, se s svojimi čestitkami pridružujemo: "Na mnoga zdrava, srećna leta!"

"SREČNI IN VESELI OB MISLI NA SKUPNO ŽIVLJENJE..."

FRANC JURAČ

Pravijo, da se sreče ne da kupiti in človek je najbolj srečen takrat, ko je zdrav in zdravje je največje bogastvo, ki se ne da kupiti. To pa potrjujejo tudi naši sogovorniki Helena in Jakob PLANINC iz Podgorja ter Marija in Albert KREJAN iz Mislinje. Praznovali so in slavili jubilej, zlato poroko, ki ga dočakajo le redki zakonski pari.

Helena in Jaka PLANINC iz Podgorja danes živita na lepo urejeni kmetiji pri Radovsenku. Čeprav sta že oba v letih, na njej gospodarita in skrbita, da življenje na kmetiji lepo in mirno teče. Ko pa Jaka Planinc malo pobrska po spominih, pa rad veliko pove o svoji prehojeni poti, za katero pravi, da je bila težka, pa tudi lepa: "Spominjam se svojih mladih let. Hitro, že kot otrok sem moral prijeti za vsako delo, kajti takrat so bili težki in hudi časi za preživetje. Za kmečko delo, pa za delo v gozdu sem kazal veselje in rad sem obdeloval zemljo ter opravljal gozdna dela, da sem se preživljal. V mladosti sem veliko premišljeval, da bi se zaposlil in v Mežici sem že imel "zrihtan šiht", kjer bi se lahko zaposlil. Potem pa sem si premislil in ostal na zemlji. Tu na Radovseški kmetiji sem ostal in vse do danes obdeloval in obračal zemljo. Veliko veselje sem imel z voli. Večkrat sem jih imel na kmetiji tudi po dva para. Z njimi sem iz gozda spravljaj les, oral njive in seveda tudi "barantal", da je pri hiši ostal še kakšen dinar. Potem pa so prišli traktorji in tudi jaz sem presedljal na njega in opustil vole, za katerimi mi je še danes žal", pravi Jaka Planinc.

Življenje na Radovseški kmetiji pa ne bi bilo lepo, če ob njem ne bi bila tudi njegova žena Helena. Pred petdesetimi leti sta "skočila" v zakonski jarem, v katerem sta pol stoletja doživljala lepe, pa tudi trde življenske preizkušnje. "Imela sva se rada, zato sva se tudi vzela, saj je življenje v dvoje vedno lepše in zanimivo", pravi Helena Planinc, potem pa dodaja: "V zakonu sem rodila tri otroke in bilo je zelo težko. Pa je vendar šlo! Pravijo, da z božjo volje vse gre! Težko pa je bilo, ko mi je umrl otrok in sem se morala s tem sprijazniti."

Helena in Jakob PLANINC

Ko je tako teklo življenje iz dneva v dan, je Jaka v sebi vedno gojil željo po lovstvu. In nekega dne se je odločil in stopil v lovsko družino Podgorje. Med lovci je našel tisto sprostitiv in željo, ki jo je v sebi nosil dolga leta. "Pa se mi je vse uresničilo in še danes rad stopim med lovce. Lovci ni samo človek, ki bi streljal divjad, ampak predvsem tisti, ki jo opazuje v naravi in zanjo tudi skrbi. To delam še danes in prav uživam, ko lahko s svoje kmetije opazujem divjad", pravi Jaka.

Jaka Planinc pa je tudi eden tistih, ki ga je zatekla druga svetovna vojna in tudi on je odšel v partizane. Nikoli pa ni pomislil, da bosta z ženo Heleno dočakala zlato poroko. Pa sta jo in danes sta vesela, da je za njima zlati življenski jubilej.

Bilo je 19. aprila leta 1948, ko sta v Mislinji Marija in Albert Krejan v prisotnosti prič, sklenila zakonsko zvezo. Tudi Marija in Albert si nista obetala, da

Marija in Albert KREJAN

bosta doživela skupnih 50 let zakonskega življenja, ker je bilo tudi za njiju trdo in težko. Sedmim otrokom sta dala življenje, vendar pa je vmes posegla tudi smrt, ko sta tragično preminila sin Franci in hčerka Metka. Usoda jima je prizadela veliko bolečino, ki jo čutita še danes.

"Ko z ženo praznujemo zlato poroko, sva tega jubileja še kako vesela. Vesela sva zato, ker naju obdaja 14 vnukov in 5 pravnukov. Vesela sva tudi zato, ko jim lahko pripovedujemo o našem življenju..." pravi Albert.

Albert Krejan je bil vseskozi, do svoje upokojitve, zaposlen na žagi v Mislinji. Tu je služil kruh za sebe in za svojo družino. Še danes je ponosen na žago in večkrat rad obišče svoje sodelavce.

Ob zlatem jubileju Heleni in Jakobu Planinc ter Mariji in Albertu Krejan čestita tudi Viharnik.

MARIJA NAGLIČ - PODMEJNIKOVA NAJSTAREJŠA HOTULJKA LETA 1998

ROK GORENŠEK

Nasmejana, bleščečih, prijaznih, malce hudo-mušno zrokih oči me je sprejela v kuhinji pri Podmejniku, kamor sem vstopil v spremstvu njenega sina Franca. Živahna, izredno vitalna mi je stopila naproti in mi podala roko rekoč: "Dober dan! Kaj pa je tebe prignalo sem gor na vrh Brdin potem, ko te že celo večnost nisem videla!" Odgovoril sem ji: "Vaših več kot 90 let življenja je vzrok mojega obiska pri vas. Sedaj ste najstarejša Hotuljka, zato sem pomislil, da bi bilo lepo in prav, če bi o vas nekaj napisal v Viharniku, ki ga bere mnogo ljudi na Koroškem." Malce se je branila češ, kaj boš pisal o stari babi, potem pa je le pristala na pogovor in sva se zmenila.

"Rodila sem se 1. februarja 1905 leta v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Bili smo najemniška družina. Sedem otrok nas je bilo: štiri punce in trije fantje. Zares sem stara že več kot 90 let, sem v 94 letu življenja. Sem k Podmejniku na vrh Brdin, le streljaj od mogočne Prunjarjeve lipe, ki stoji na bivši

koroško - štajerski meji, sem prišla leta 1928. Letos bo že celih 70 let, od kar sem tukaj. Rodila sem štiri otroke: dve hčerki in dva sina. Težko, zame hudo leto je bilo 1983, ko mi je umrl mož, toda človek mora v življenju vse prenesti, dobro in hudo. Čas je zdravnik, ki počasi celi rane in oblaži bolečino."

Kljub visoki starosti je Podmejnikova mama Marija čvrsta, živahna, zgovorna, zdrava, polna optimizma in življenske energije. "Dobra volja in veselje do življenja je vse. Brez tega ni dolgega življenja. Moja dva sinova me imata rada in mi naredita vse, kar sama ne morem.

Oblečem in umijem se sama, tudi skuham si sama, še drva prinosem sama iz drvarnice. To je lepo in me navdaja z voljo in veseljem do življenja. Rada govorim in se smejim Veliko hodim na sprehode; večkrat napravim krožno pot od Podmejnika do Zlosarja, Vrhnjaka, Mrakove lipe in Mežnarja, mimo Vuhnetu do Kotala in nazaj mimo Kupljena, Borovnika, Vrhnjaka do Podmejnika. Pot me požiivi in mi vlije novih moči. Kljub visoki starosti me noge še kar nesejo. In dokler bo tako, bo tudi lepo in prijetno živeti"

Taka je naša najstarejša Hotuljka. Leta se ji komaj poznajo.

Vsi, ki jo poznamo in jo imamo radi, ji iz srca želimo še dolgo, zdravo in prijetno življenje.

Okrog leta 1930 pa je grof Thurn iz svojih žag že začel dovažati deske s pet tonskim tovornjakom. Mali tovornjak je kupil tudi Hrast na Poljani in Križniki na Prevaljah. "KOROTAN" pa je v tistem času začel prevažati hlodovino iz Črne s traktorjem. Vozniki z vprego - furmani pa seveda kamionov in traktorjev niso marali. Kjerkoli so mogli, so šoferjem nagajali tako, da se niso izognili na takrat ožji makadamski cesti. Posebno korajžni so bili takrat, ko so vozili v koloni več vpreg. Ni jim bilo všeč, da so šoferji vozili ceneje, sedeli so pod streho na mehkem sedežu, mimo njih so zapršli cesto z belim oblakom prahu, ki se je dvignil od zdrobljenega gramoza iz Mežiškega rudnika. Zgodilo se je, da sta se na cesti nižje od Poljane strela traktorist Toni in furman Ivan, se kotalila po cesti in brežini, dokler si nista zadala nekaj udarcev in si ohladila jezo. Se bolj neradi so se izogibali pozimi, ko je bil saninec le v utrjeni sredini, pri izogibanju pa so težki "poki" zavili in zaškripali na gramozu pod neutrujenim snegom. Idilično pa je bilo spremljati kolono voznikov, ko so zvončki, kraguljčki pritrjeni na konjske komate, odzvanjali v različnih tonih po belini okolja.

Pri konjskih vpregah je treba še povedati, da je bilo vseh furmanov s parom konj iz Prevalj in bližnje okolice vsaj 25 parov. Lastniki so bili bližnji kmetje, gostilničarji, le nekaj je bilo poklicnih. Seveda so dovažali les na postajo tudi vozniki iz Črne in Mežice, vendar je glavina bivala na Prevaljah.

Ko so vozniki premagali težki Lahovnikov klanec, so hlodovino razložili na hodišče žage "KOROTAN", jamski, celulozni les, drogove, pilote in drugo iz nakupa KOROTAN so zapeljali desno od postajnega poslopja na najeto skladišče ob industrijskem tiru (nad famo cerkvijo). Žagan les iz grofovih žag so odlagali na špedicijo grofa Thurna levo od postajne stavbe, ostali les manjših trgovcev (večina tesan les) na rampo za zaprtim skladiščem (magacinom) železnice, še naprej zahodno pa je bila špedicija premogovnika Leše, dokler je ta po ozkotini železnice dovažal premog. Istočasno pa je to špedicijo uporabljal tudi Rudnik Mežica za nakladanje in razkladanje za svoje potrebe.

Čez noč in ob praznikih ter ob nedeljah sta bili cesti na obeh straneh postajnega poslopja zaprti z vrati letvene lesene ograje.

Tovor hlodovine za parno žago so izmerili na robu strme brežine in ga skotalili z voza. Včasih je bila prava gneča, ko so vprege pripeljale v koloni, čeprav je bila sovozna - razkladalna cesta nad hodiščem dolga ca. 50 m. Ker je bil teren za hodišče v obliki velike skleda z enostranskim visokim robom in dno z nagibom, je lahko poravnane v skladišče sprejel do 4500 m³ hlodov. Na najvišjem mestu so bile prve tri skladišča visoke tudi do 6 m.

Žaga - Lesnopredelovalno podjetje Prevalje leta 1960. Gaterista. Karel Zbičajnik in Franc Polajner; pri "amerikanerju" Slemnik in Kotnik Foto: Mirko Kumer

Na spodnjem robu skladišča je bila položena ozkotima železniška proga širine 60 cm, ki je služila za sortiranje hlodov po debelinah, ki so jih odlagali na drugo stran s premikanjem vagončkov. Pod skladišče na zgornji strani tira so podlagali hlode po tleh, na spodnji strani pa so bile podlage na betonskih podstavkih v višini vozičkov. Ločeno so sortirali in zlagali na ločene skladiščne hlode bora in macesna, ki so jih pripeljali med smrekovino. Običajno pa so te in listavce že ločeno pripeljali na ločene skladiščne.

Podaljšek "sortirnega" tira je preko dveh obračalnih plošč vodil v žagalnico po rahlem nagibu, oziroma do dveh polnojarmenikov: velikega in malega. Letna kapaciteta pri deseturnem delavniku je znašala ca. 7000 m³. Vse delo pri hlodih, od ravnanja do sortiranja in dovoza v žagalnico, so opravljali moški s cepinom v roki, v težkih čevljih s privezanimi "krempizlariji". Posebno nevarno je bilo ob rušenju zgornjih skladišč, ko so se hlodi samodejno sprožili.

Stavba žagalnice, velika 400m², je bila zaprta z močnejšimi deskami, lesenim ostrejšem in pokrita z žgano strešno opeko. (Danes je preurejena v skladišče furniranih vratnih kril Tovarne pohištva Prevalje.) Na betonskih podstavkih so bili v žagalnici naslednji stroji: veliki in mali polnojarmenik, večstarna krožna žaga (amerikaner), v nadaljevanju te nihalna krožna žaga - čelilnik za čeljenje desk. Na desni strani amerikanerja ob steni je stala krožna žaga z enim listom za žamanje posebno debelih desk. Ob levi steni je stala nihalna žaga za razrez žamanja in prirez letev na primerne dolžine. Blizu te nihalne žage je imela delavka postavljene "kaze", kjer je na kratko razrezano žamanje (25 cm) z žico povezala v okrogle kolobarje ("punte") premera ca. 30 cm (deloma tudi dolžine 1 m). Te kolobarje kot tudi letve sta s čelilcem zapeljala preko lesenega mostu s položenim tirom pod ostrejšem leve šupe, kjer sta tovor spustila na pod

šupe. V tej šupi je bila v prvem kotu mala pisarnica za skladiščnika oz. manipulanta žaganega lesa. V nadaljnjem prostoru je bil skobelni stroj za izdelavo ladijskega poda in odlaganje tega ter na spodnjem kraju za vskladiščenje kolobarjev.

Prav enaka šupa je bila na desni strani, kamor so deske od čelilnika na vozičku in preko mostu s tirom zapeljali v to sortirno šupo in z vozička spuščali deske na pod šupe in jih sortirali po debelini in deloma po kvaliteti oz. sortimentu. Debele deske in trame pa so spuščali preko mostu na odprt prostor ob mostu. Ob desnem vhodu v žagalnico je bil postavljen stroj z dolgim žagnim listom za čeljenje oblega lesa, ki je bil namenjen za izdelavo žaganih prizem in jih seveda s čelilnikom za deske ni bilo mogoče očeliti zaradi debeline. Vsi stroji so obratovali na transmisijski pogon pame lokomobile "LANZ" 110 PS. Tla žagalnice so nosili močni leseni prečni trami z močnejšimi pribitimi deskami. Pod žagalnico so bila gola tla, kamor so padali ocelki desk in napadle treske ter žagovina, ki je niso vsesale ventilacijske cevi. Ventilacija je bila speljana v lesen silos, zgrajen nad streho žagalnice blizu kuršča kotla in se je žagovina pri odpiranju vrat žleba izpod silosa samodejno vsipala do kuršča kotla. Preostalo žagovino in trščice pa je delavka v košu nosila izpod žage čez stopnice in zunanji vhod v kotlovnico. Odcelke desk so za plačilo dobili delavci žage in so jih sami znosili izpod žage v kripo in odpeljali.

Ob spodnji levi strani žagalnice je bila prizidana kotlovница za parno lokomobile. Po višini je segala do kapi strehe žage in je bila pokrita s pločvino. V podaljšku kotlovnice je bil še manjši prostor "brusilnica" za brušenje žagnih listov in drugega orodja. Ta skupni prostor je meril 100 m². Kotel je imel tudi izven strehe piščal za signal delovnega "šihla" oz. izmen in za alarm.

V liniji zunanje stene kotlovnice, odmaknjeno ca. 15 m, je bil nad betonsk-

im bazenom postavljen lesen rebrast hladilni stolp za hlajenje in menjavanje vode, ki je cirkulirala iz kotla in se pomešala z dotokom sveže vode. Višina stolpa je bila ca. 5 m, obseg pa 2 x 8 m. V kotel je tekla voda po pocinkani cevi, ki je bila kot odcep železniškega vodovoda izpod Brinjeve gore. Zaradi apnenca v vodi so morali kotel pogosto oprati.

Seveda je obrat imel tudi pritilinske prostore:

- kovačnico, kjer je kovač opravljal kovaška dela za ves obrat in podkoval Lahovnikove konje;
- elektrodavnico, kjer je elektricar skrbel za elektro naprave v obratu in za napeljevanje Lahovnikove elektrarne ob Meži na Poljani;
- prostore za skladiščenje olja, bencina in masti ter prostor za elektromaterial.

Stavbo so okrog leta 1950 nadgradili za manjše stanovanje.

Tako mogoča firma je seveda morala imeti tudi svojo upravno stavbo. Zgradili so jo ob zgornjem levem robu parcele, ki so jo odkupili. Nad prostori v podprilici, ki so služili za garažo, skladišče in stanovanjske pritilinske prostore, so bile tri pisarne s pogledom na žago in hodišče, na nasprotni strani pa še dve pisarni in čakalnica pred srednjo pisarno. Nad vhodnimi vrati je bilo vzdano ime "KOROTAN" d.d.. Nad pisarnami je bilo enodružinsko stanovanje, nad tem pa še podstrešno stanovanje za električarja. Domačini so to stavbo imenovali "korotanska vila". Celotna parcela je mejila na Lahovnikov klanec, zgoraj na železniško brežino, na vzhodu, takoj za "korotansko vilo" in zadnjo steno kovačnice, v ravni črti do ceste Prevalje - Fara, ki je mejila na spodnji strani, vključno s parcelo enodružinske hišice, ki so jo pozneje prodali privatniku. Na spodnjem ravniškem delu parcele, desno od sortirne šupe (gledano od zgoraj), je bilo skladišče žaganega lesa; levo od šupe za izdelavo ladijskega poda pa zemljišče, ki so ga najeli od farne cerkve za skladišče tesanega lesa. Na skladišče žaganega lesa so delavke pripeljale deske z vagončki tako, da so v šupi deske naložile na vagonček, tega potisnile na "prenosni" vagonček na širšem tiru, porinile tovor do skladiščnih tirov, ki so bili položeni na prage na zemlji, pravokotno na široki tir in potisnile vagonček do željene skladiščne deske. Zaradi slabe in mehke podlage so vagončki pogosto iztirili. To je povzročalo nezgode in zamude pri delu. Vse je bilo seveda ročno delo in za ženske zelo težko, saj so morale naložiti skladišnice tudi do 4 m višine z letvici. Posebno so trpele pri zlaganju debelejših desk bora in macesna. Le debelejšje: 60, 80 in 100 m deske so zlagali moški. Delali so seveda v lepem in slabem vremenu in pozimi v mrazu.

Se nadaljuje

• 1912

+ 1998

MARIJA GORENŠEK, PD "ŠTRAJHARCA"

Na pokopališču Barbara smo se poslovili od Marije Gorenšek, p.d. Štrajhar v sredo, 1. aprila 1998.

Marija Gorenšek je bila zadnja izmed številnih tet, ki so kot žene Štručevih sinov na Brdinjah pripomogle, da je zraslo mogočno drevo velike, številne družine hotuljskih Štručevih Gorenškov.

Rodila se je 21. januarja 1912 leta, umrla pa 30. marca 1998 leta v 87. letu življenja.

V življenju se je morala večkrat seliti. Iz rojstne hiše v središču Raven se je preselila v hišo ob Suhi, od tam pa v hišo na Šancah, kjer je živela do smrti. Spoznala je najmlajšega Štručevega sina Francija in se z njim poročila 19. novembra 1938 leta.

Bila je izučena šivilja. Šivala je obleke za ženske in dekleta.

Zemljišče med potokom Suha in nekdanjo hotuljsko cesto tam, kjer stoji danes Zdravstveni dom Ravne, je bilo njihovo. Mož je bil pisarniški uslužbenec, Marija pa je morala poleg šivanja gospodariti, delati na polju, gospodinjski. Morala je prijeti za vsako delo in skrbeti za družino.

Bila je zelo lepa ženska, zgovorna in nasmejana, predvsem pa skrbna, stroga žena in mati.

Rodila je tri otroke: hčerki Milko in Doro ter sina Mirka, ki je še zelo mlad odšel v Ameriko v Kanado. Marijo pa je močno prizadela smrt moža leta 1970 in pozneje mnogo prerana smrt hčerke Milke. Po moževi smrti je živela skupaj s hčerko Doro. Zadnja leta se je zelo navezala na Milino hčerko Lucijo, višjo medicinsko sestro v Ljubljani, ki ji je krajšala dolg čas in jo vozila naokrog, če je le imela čas.

Vsi, ki so Marijo imeli radi, jo bodo ohranili v trajnem spominu.

Rok GORENŠEK

• 1932

+ 1998

VINKO ŠULER, p.d. POKERŽNIK

Življenje je kot cvet, ki vzcveti in se veseli pomladnega sonca in je otožen, kadar ga orosijo grenke solze. Toda, žalost je neizbežna, grenka in boleča. Prav ta grenkoba je v ponedeljek, 20. aprila 1998 objela Pokeržnikovo domačijo na Koroškem Selovcu, ko je za vedno zatisnil oči oče in gospodar Vinko Šuler.

Usoda je ta, ki kroji poti našega življenja od rojstva do grenke smrti. Tako je tudi Vinku začrtala pot, ki se je začela prav na Pokeržnikovi domačiji, kjer je 7. julija 1932 leta zagledal luč sveta kot četrti otrok očeta Ernesta in mame Franciške. Že kot otrok je okusil trdo delo na kmetiji. Čeprav je bilo težko in naporno, je vzljudil kmetijo in delo na njej. Vse je sprejemal z velikim veseljem ter dobro voljo. Bil je dober gospodar, ki ne kloni pod bremen, ki mu jih nalaga življenje. Sebi in svoji družini je želel omogočiti boljše življenje, zato se je leta 1957 zaposlil v železarni Ravne, kjer je delal do upokojitve. Z ženo Marico sta vzgojila 6 otrok. Vse sta naučila poštenja, delavnosti in spoštovanja, za kar bodo vedno hvaležni.

Vinko je bil pravi veseljak. Že kot mladenič se je naučil igrati diatonično harmoniko, s katero je spravljal prijatelje v dobro voljo, najsi bo to na stelarjah, ob pustu in drugih praznovanjih. Vedno je rad zaigral; ob prijetnih zvokih mu je obraz kar žarel od veselja. Bil je član harmonikarskega društva na Ravnah, kamor je redno zahajal na vaje. Večkrat je harmoniko kar peš nesel od doma do Raven in nazaj, takšno veselje je imel do igranja, da mu to sploh ni bilo pretežko.

Vsi, ki smo ga imeli radi, čutimo v srcih praznino, vendar bo spomin nanj vedno živ, čeprav ne bomo več slišali njegovih poskočnih viž.

Težko bo, ko te ne bo več med nami. Mirno počivaj v preranem grobu, naj ti bo lahka ta koroška zemlja.

Anica LAVK

IVANA KAVNIK - KUNIJEVA MAMA

24. aprila 1998 je preteklo leto, od kar smo v grob položili Kunijevo mamo Ivano iz Razborja.

Človeško življenje je ogrlica iz drobnih zgodb. In ogrlica Kunijeve mame je iz samih svetlečih in žlahtnih biserov. Osnutek za ogrlico je bil narejen 11. 12. 1916 z njenim rojstvom pri Ledineku v Razborju. Strmine, rožnate trate, čudovit razgled, delo na kmetiji, izobraževanje v osnovni šoli Razbor, so bili oblikovalci njene mladosti. S svojo pridnostjo in vedrino je nizala bisere na svoji ogrlici življenja.

Leta 1938 se je poročila s Kavnikovim Francem in se preselila v zgornjo Kunijsko bajto. Pričeli so se rojevati otroci in z njihovimi rojstvi in skrbmi ter materinsko ljubeznijo se na ogrlico niso več nizali samo biserčki, ampak veliki lepi biseri. Skrb za 11 otrok ni, kar si bodi. Danes lajšajo materam in gospodinjam delo pralni stroji, razni gospodinjski stroji, vse potrebno dovažajo z avtomobili, po telefonu lahko pokličemo zdravnika, če je bolezen pri hiši ali pri živini. Kako pa je bilo pri odraščanju takratnih Ivaninih otrok? Ročno je bilo treba oprati 11 srajčk, 11 hlačk, 11 parov nogavičk. Pozimi, ko se je bilo treba še topleje oblačiti, so umazali več oblačil in zehata se je izdatno povečala. Nahriniti je bilo potrebno 11 lačnih želodčkov, 11 nadebudnežev spraviti v šolo, čakalo pa je delo ne le v gospodinjstvu, tudi na njivah, travnikih, vrtu. Gradili so si hišo - trd, garaški je bil Kunijske mame vsakdan. Korajžno se je spoprijemala z delom in problemi ob pridnem možu in z ljubeznijo so počivale njene utrujene oči na spečih otroških glavah zvečer, ko je vsa utrujena legla h počitku.

Zelo hudo je bilo med drugo svetovno vojno. Kunijska hiša je bila zavedna in je po svojih močeh pomagala brcem za svobodo. In zaradi tega so moža in očeta Franca sovražniki odgnali v taborišče. Tam mu ni bilo z rožicami poslano, pa tudi Ivani doma ne. S kopico otrok je morala reševati še gospodarske probleme, kakor je vedela in znala.

Mož se je srečno vrnil v družino, otroci so odrasčali v pridne, delovne in poštene člane naše družbe in pričeli izletavati iz toplega domačega gnezda. Za popotnico so odnesli s seboj dobre nauke svojih staršev.

Trdo delo, dobra volja, ljubezen in veselje z otroci so Kunijski mami utrjevali dušo in telo, da je zmogla vse napore in ni klonila pred nobenimi težavami. Nastopati je pričelo krizno obdobje, bolečine so bile vedno hujše in kloniti je morala pred ženo s koso. Otroci so trpeli z njo in s strtimi srci so opazovali, kako jim jemlje narava tisto, kar ima vsak otrok najraje - mater. Ogrlico življenja Kunijske mame smo si ob obletnici njene smrti ogledali. Biseri z nje bodo osvetljevali še naprej v mislih in dejanjih vse drage, ki za njo še naprej globoko žalujejo.

Bila je možu dobra žena, otrokom dobra mati, dala jim je vse, kar jim je mogla dati.

V spomin Anica MEH

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

VINKA ŠULERJA
iz Koroškega Selovca

se iskreno zahvaljujemo vsem za darovano cvetje, sveče in pomoč v težkih trenutkih. Zahvala vsem sosedom, kolektivu kovačnice Johnonn Controls, Mont d.o.o., VVZ Dravograd, gospodu župniku za opravljen pogrebni obred, pihalnemu orkestru železarne Ravne ter pevcem za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena, otroci in vnuki

• 1923
+ 1998

HILDA VIVOD, roj. KORAT

Vedno nas obdaja občutek tesnobe, ko slišimo zvonjenje zvonov, ki oznanjajo, da se je nekdo za vedno poslovil od nas. Hudo je, ko zremo, da zvonijo našemu znancu, prijatelju, sosedu, sodelavcu, še huje, ko zvonijo ženi, mami, babici, gospodinjici. Ne pomagajo ugotovitve, da je smrt sestavni del življenja, ravno tako kot rojstvo. Takšen je zakon narave. Tu objokujemo konec življenja, tam, za zaprtimi vrati pa se že veselimo začetka novega. Tolaži nas misel, da za človekom ostanejo njegova dobra dela in lepi spomini nanje. V takem spominu bomo ohranili tudi Bečlovo mamo, saj je v sebi združevala le dobroto in z njo obdarjala svoje bližnje, znanke in prijatelje.

V neenakem boju s kruto in zahrbtno boleznijo je klonila v edini izgubljeni bitki v svojem življenju. Ugasnil je prijazen in dobrodušen nasmeh žene, matere. Za sabo je zapustila žalostna in strta srca svojih najdražjih in vseh nas, ki smo jo imeli radi.

Med svojimi krajani je bila znana kot skromna, priljubljena, mirna žena. Bila je gogata, bogata zato, ker je bila zadovoljna z majhnimi stvarmi. Skozi vse svoje življenje je poznala le delo in samo delo.

Njeno življenje se je začelo 20. avgusta 1923 pri Andrejniku na Goriškem vrhu. Tu je preživljala otroška in dekleška leta s svojo mamo. Ob delu na kmetiji se je utrjevala in spoznala trdoto kmečkega življenja. Ko človek prehaja v zrelejša leta, začuti potrebo po ustalosti in željo po lastnem domu. Spoznala je Bečlovega Franca. Leta 1958 sta se poročila in si obljubila, da bosta s skupnimi močmi premagovala vse težave in ovire na skupni življenski poti. Preselila se je k možu, kjer si je uredila prijeten in topel dom. V zakonu so se jima rodili: hčerka Jana in sinova Milan in Matjaž. Živeli so v prijetnem vzdušju, v slogi in spoštovanju drug do drugega. Idila bi lahko trajala še dolga leta, če kruta smrt ne bi presekala niti njenega življenja. Za vedno je končala svoj boj za življenje in umrla stara 75 let. Gotovo ji bi bilo v zadovoljstvo, da bo dom ostal še naprej trden, urejen in napreden in bo služil nadaljnim rodovom Bečlove družine.

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Ferdo KNEZ

Odšel si tiho, brez slovesa,
trenutek bil je, bežen hip
in pretrgan bil je
tvojega srca utrip.

ZAHVALA

Po kratkotrajni, a hudi bolezni smo izgubili dragega dedka, pradedka, očeta in brata

STANKA ŠTINJEKA

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše, nam pa izrekli sožalje in nas v teh težkih trenutkih tolažili.

Za nesebično pomoč in nego ob njegovi bolezni se zahvaljujemo osebju internega oddelka, še posebej dr. Davorinu Benku. Prav lepa hvala g. Jožetu Firštu, župniku iz Pameč za pogrebni obred, g. Križaju za poslovilni govor ob odprtem grobu, pevcem za zapeto žalostinko, za zaigrano Tišino in pogrebni službi g. Jerneja Zaveršnika.

Žalujoči:

sinova Stane in Viktor, hčerka Emica z družinami, bratje in sestra z družinami ter Vida.

• 1925
+ 1998

ANTON APAT

Na starotrškem pokopališču smo se v torek, 17. marca 1998 solznih oči in z grenko bolečino v prsih zadnjič poslovili od našega sokrajana. V času, ko se narava intenzivno prebuja iz zimskega sna, se je ustavilo plemenito srce moža, očeta, dedeka in dobrega prijatelja Antona Apat-Gostenčnikovega Tonija.

Zadnje leto so ga pestile bolezenske težave, zaradi katerih je moral poiskati pomoč zdravnika in pozneje bolnišnice Slovenj Gradec. Kljub dobri in strokovni zdravniški oskrbi in še boljši domači negi, se je Tonijevo zdravstveno stanje slabšalo.

Zadnje dni je preživel doma, njegov pogled pa je še vedno izražal močno voljo do življenja, hvaležnost in zaupanje, kot bi hotel reči: "Prišel sem domov k svojim najbližjim."

Zdaj bo spet vse dobro in nič več se mi ne more zgoditi" Toda žal, zgodilo se je. Ob smrti prijatelja umre tudi del nas samih, naših skupnih misli, načrtov in upov. Težko ga bomo pogrešali, tako domači, kakor tudi prijatelji, sosedi in znanci.

Tone se je rodil pred 72 leti na Gostenčnikovi kmetiji v Starem trgu kot najstarejši izmed štirih otrok. Otroška leta mu niso prinesla nič lepega; trdo delo na kmetiji, potem pa druga svetovna vojna. Po vojni so prišli malo svetlejši dnevi.

Poiskal si je življensko sopotnico in se oženil. Ustvarila sta si družino in pridno gospodarila. Tone je bil napreden gospodar. Zgodaj je začel kupovati stroje, da bi si lajšal vsakdanja opravila pri kmetovanju. Bil je delaven in pošten. Daleč naokrog je bil poznan kot dober "furman". Dolga leta je prevažal les s konjsko vprego izpod Uršlje gore, Razbora, Graške gore in okoliških hribov. Poleg tega je pozimi opravil še vrsto domačih kalin.

Bil je družaben, prijazen in izredno gostoljuben. Rad je pomagal po svojih močeh, vsakemu, ki ga je za pomoč prosil. Če bi lahko še govoril, nam bi Tone najbrž povedal: "Molče obstopite moj grob; spomnite se, kako sem trpel, kako me je bolelo, ko živeti sem želel. Zato le večni mir in pokoj, berz bolečin mi zaželite."

Tone JEŠOVNIK

Naj nihče ne reče, da vse mine,
ne moremo izjokati bolečine,
za nas si delal in trpel,
skromno, tiho si živel.
Odšel si tja, kjer ni več bolečin
a nate večno bo ostal spomin.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, ljubega očeta, dedija in brata

LUDVIKA BRITOVŠKA
iz Završ nad Mislinjo

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, mu darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše. Hvala zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka slovenjegraške bolnišnice, posebej pa višji medicinski sestri Mariji Kralj in dr. Leonardu Pirmanšek. Hvala tudi vsem sosedom, ki so nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih in vsem, ki so ga imeli radi. Iskrena hvala govornikom Marjanu Križaju in Anici Meh za ganljivo izrečene besede slovesa, gospodu župniku Mirku Horvatu za pogrebni obred ter pogrebni službi Jerneja Zaveršnika.

Žalujoči:

žena Pavla, sinova Damjan in Zlatko, hčerka Darja, brat Bojan in sestre: Amalija, Nada, Marija in Slavica z družinami.

• 1918

+ 1998

LUDVIK GERM

V torek, 14. aprila smo se na perniški božji njivi poslovili od dragega očeta, dedka, pradedka, strica, soseda in prijatelja Ludvika Germa, ki mu je po krajši in hudi bolezni ugasnilo življenje.

Če na kratko prelistamo knjigo njegovega trdega in plodnega življenja, nam pove, da je luč tega sveta zagledal 24. avgusta 1918 v lovrenški fari ob lvniku, kot prvorojenec kmečke dekle. Oče pa je padel prav ob času njegovega rojstva kot žrtev prve svetovne vojne. Mati ga je vodila s seboj po službah v tistih težkih povojnih časih, dokler se ni poročila z vdovcem v remšniški fari, ki je imel tudi sam več nedoraslih otrok. Iz tega zakona je Ludvik dobil še štiri brate in tri sestre. Kljub temu, da so se z otroci iz prejšnjega zakona dobro razumeli, je moral Ludvik zgodaj v službo za pastirja, kjer je bilo le malo časa za šolo. Tako se je že s štirinajstimi leti prelevil v pridnega hlapca in začel furati les po strmih kolovozih iz remšniških gozdov.

V najlepših fantovskih letih je Ludvika zanesla življenska pot na Sv. Primož, kjer je pri Janežu našel svojo življensko sopotnico Tončko. Poročila sta se leta 1942 in si ustvarila družinsko življenje. Komaj sta se nastanila v najemniško stanovanje, že je bil Ludvik prisilno mobiliziran v nemško vojsko, kjer je skupaj s tisoči okušal vojne strahote in zrl vsak dan smrti v oči. Sreča mu je bila naklonjena, da se je ves izčrpan vrnil domov, kjer ga je v skrbeh pričakovala družina. Po vojni sta se z ženo znašla na visokogorski kmetiji, od koder je hodil "na ših" poleti in pozimi in ob vsakem vremenu daleč v dolino. Žena Tončka pa je skrbela za štiri dekleta, katerim sta podarila življenje ter jih postopoma privajala na delo, ki so ga zmogle.

Po dveh desetletjih se jim je posrečilo kupiti lasten domek v skritem kotičku Gortine. Tu je po desetletjih garanja dočakal upokojitev. Leta 1992 sta v tem domu z ženo slavila zlato poroko v krogu svojih dragih. Vsak, ki je prestopil prag tega doma, je bil gostoljubno postrežen s kruhom in moštom in bil deležen prijazne besede v tej družini.

Leta 1993 je Ludvika hudo prizadela nepričakovana ženina smrt. Tolažbo si je iskal v nenehnem delu. Pomagal je družini hčerke Bernardke, ki je ostala doma, kakor je prej vedno rad pomagal povsod, kjer so pomoč potrebovali.

Vse lepe in plemenite vrednote je privzgojil tudi svojim potomcem. Hvala ti, dragi Ludvik za vse, kar si dobrega storil za naš kraj, za naše skupne interese. Ohranili te bomo v lepem spominu.

Ludvik MORI

DEŽEVEN DAN

Deževen dan je in jaz sem doma,
preklinjam vreme, goste kaplje v zraku,
v takšnem dežju res ne bo prišla
ljubezen moja, luč v temnem mraku.

Ne bom okusil slasten njen poljub,
še manj pa vitkost njenega telesa,
ne bom izpolnil svojih jaz obljub,
bile so kakor ptičjih kril peresa.

Obljubil sem vsak dan ljubezen ji
ter nežnost, ki v ljubezni je prisotna,
deževen dan mi ta načrt kazi,
zato ljubezen danes bo odsotna.

Za vsakim dežjem pride sončen dan,
resnična je in stara ta resnica,
ljubezen stopila bo spet na plan,
edino to je naša še pravica.

Zlatko ŠKRUBEJ

MOJA LEPA ŽIVAL

Moja lepa žival, le kaj naj pišem o tebi...

Nobena zverinica ni kot ti!

Tvoje krzneno telo ne prenese
nabritih dotikov...

Moj lepi maček, tvoja polt je kot smetana,
in tvoji očesi, mlinska kamna,
premeljeta toliko žalosti,
moja duša se doji med njima.

V kolute tvojih trepalnic se ulovim, ko padam
v brezno brezizhodnosti...

Vem, da mi ne pripadajo te smetanaste
roke, a jih moram poljubljati in
napojiti svoje čute,
da vzdržim.

Milena CIGLER GREGORIN

				RAZVEDRILLO	GLEDAUŠČE V MILANU	NASAD DREVJA, CVETJA ZA ŠTUDIJSKE NAMENE
				SMOLAR ADI		
				AVTOMOBILSKA OZNAKA KRANJ		
				ADAM BORIČ		
				MOŠKO IME		
RIMSKA 5		FOSFOR		SNOVNI DEL ČLOVEKA		
		KOCBEK EDVARD				
ORGAN VIDA				UDAREC		
				ALFRED NOBEL		
MOTORNNO ZRAČNO VOZILO					VZHOD	
					SREDOZEMSKI OTOK	
4. ČRKA ABECEDA		OSEBNI ZAIMEK			KOKAL TATJANA	
		ŽENSKO IME			VEK	
ČUSTVEN IZRAZ ŽALOSTI				DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI		
				TIBETANSKO GOVEDO		
10. IN 13. ČRKA ABECEDA				VPREŽNA PRIPRAVA		
				RADIVOJ REHAR		
	POLDRAG KAMEN					AVTOR: ANICA HUDERNIK
	BOR					GRAM
DELNO POKRITA ČOLNA					SREBRO	

ZA RAZVEDRILLO

REŠITEV KRIŽANKE IZ VIHARNIKA ŠT.4/98:

VODORAVNO: velikonočni, P, sobarice, rja, TV, da, ES, cev, pirhi, sneti, SV,ol, ee, Slana, KP, vest, on, Teo, Mali, ES, razcepljen, kis, če, oka, potica, Al, kod, VR, en, nj, rj, car, K, OE, ode, mačice.

MAJ

Ko se zopet maj povrne,
se narava prebudi,
odpirajo se srčne rane,
ko se spomnim mladih dni.

Kje lepi, majski so večeri?
Kje že moja je mladost?
Odšli so kot oblaki beli,
z njimi je odšla radost.

Maj se vsako leto vrača,
nove radosti deli,
nam pa le spomine vrača,
na mladostne lepe dni.

Radost, veselje imajo mladi,
ko maj prelepi zacveti,
nimajo pa še spominov,
spomine imamo samo mi.

Ivan HAMUN

SREBNIKOVA FANTA OB SVOJEM IZDELKU ►

KORATOVI FANTIČI ▼

Foto: Ludvik Mori

PAŠNA SKUPNOST "PLEŠIVEC" DOBRO DELA

MIRKO TOVŠAK

Pašna skupnost "Plešivec" deluje pod okriljem Kmetijsko gozdarske zadruge Ledina Slovenj Gradec že od leta 1983 in združuje več kot 40 kmetov - združnikov. Ti so pod Plešivcem pred dobrimi 15 leti uredili nad 80 ha površin, kamor vsako leto priženejo mlada goveda, pretežno telice, ki v času od sredine meseca maja do sredine septembra preživijo na sočnih travnatih pašnikih na nadmorski višini preko 1000 m pod Uršljo goro. Ker pašnike redno vzdržujejo in dognojajo, je paša dobra tako, da v prvem mesecu živina travo komajda sproti popase, v naslednjih mesecih pa preseljevanje govedi po čredinkah omogoča pašo okrog 120 govedi.

Na opuščeni kmetiji Jelenovo so si uredili pastirsko kočjo in hlev, kamor se občasno zateka pastir, v času delovnih akcij pa tudi tisti, ki opravljajo najrazličnejša opravila na pašniku. Za vodenje pašne skupnosti je odgovoren delavec Ledine Ivo Verčkovnik, nadzor nad živino in pašniki pa opravlja bližnji kmet iz Jazbine Jaka Pisar.

Konec meseca aprila imajo člani pašne skupnosti vsakoletno delovno akcijo, ko pregledajo in popravijo ograde pašnikov, uredijo vodna zajetja in korita, pognojijo travnike, občasno pa tudi izvedejo akcijo krčenja grmovja. Tako se pod Plešivcem ohranjajo pašne površine, ki bi sicer že zdavnaj zarastle. Tudi država prispeva nekaj sredstev za vzdrževanje visokovišinskih pašnikov ter s tem omogoča obstoj pašnih skupnosti in s tem zagotavlja kultivirano pokrajino tudi visoko v hribovitih območjih Slovenije.

Ob letošnji delovni akciji smo bili tudi mi navzoči in posneli smo nekaj fotografij.

1. Od kmetije Lorenci, kjer je precejšen del pašnih površin, so ostali le še zidovi.
2. Vodna zajetja z napajališči so zelo pomembna, zato jih je potrebno nenehno kontrolirati in vzdrževati.
3. Skupina članov pašne skupnosti ob pričetku delovne akcije.
4. Kontrola in obnova opornikov ograde.
5. Ivo Verčkovnik razporeja delo in daje navodila ekipam, preden se podajo na teren.
6. Ekipa iz Sel pri delu, v ozadju vrh Pece.

Foto: Mirko Tovšak

KLUB UPKOJENIH KOROŠKIH GOZDARJEV

VABILO

Klub upokojenih koroških gozdarjev vabi na VII. srečanje upokojencev, ki bo v petek, 19. junija 1998 s pričetkom ob 10. uri pri DULERJU na Selah. Za dobro počutje bo poskrbljeno s kulturnim in zabavnim programom.

Vabimo vse upokojence, njihove življenske sopotnike in naše prijatelje, da se čimprej prijavite poverjeniku kluba na vašem območju.

Predsednik kluba: Jože LOGAR

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC**

T R G O V I N A

LES

**SPECIALIZIRANA TRGOVINA
ZA OSKRBO GOZDARSTVA**

**SLOVENJ GRADEC, Cesta na Štibu 1
Telefon 0602/501 620, faks 0602/42 684**

**RADLJE (Dvorec), Koroška cesta 68
Telefon 0602/71 421, faks 0602/71 239**

rokavice - gumi	590,00 SIT
rokavice - gozdarske	1.290,00 SIT
obleka gozdarska	13.680,00 SIT
škornji gumi s filcem	2.490,00 SIT
čevlji gozdarski	18.900,00 SIT
čevlji gozdarski lažji	14.250,00 SIT

drsnik komplet	1.290,00 SIT
meter gozdarski 15m	5.800,00 SIT
veriga vlečna 2 m	3.180,00 SIT
vrv jeklena Ø 10 mm	320,00 SIT
vrv jeklena Ø 12 mm	410,00 SIT
zagozda	980,00 SIT

svečka	350,00 SIT
meč Oregon	4.250,00 SIT
veriga 28 Z	1.950,00 SIT
veriga 32 Z	2.150,00 SIT
pila Ø 4,8 mm	200,00 SIT

olje za mešanico	995,00 SIT
olje za verigo (4l)	1.100,00 SIT
olje za verigo (25l)	5.230,00 SIT

**SMO POOBlašČENI PRODAJALEC
IN**

SERVISER

**MOTORNIH ŽAG,
KOS IN KOSILNIC:**

HUSQVARNA, STIHL, JONSERED

**Plačilo na obroke,
oziroma kompenzacija z lesom**

